

Medlemmene i styret for MOVAR IKS innkalles til møte:

**TORSDAG 20. JUNI 2019 KL. 11:30
MØTEROM – HOTEL REFSNES GODS**

PROTOKOLL FRA STYREMØTET 25. APRIL 2019

Til behandling:

SAK NR. 9/2019

MØTEPLAN FOR STYREMØTER 2019

(Utsatt sak)

O-SAK NR. 21/2019

DIREKTØRENS ORIENTERING

(Presenteres på møtet)

O-SAK NR. 22/2019

STATUS ØKONOMI OG LIKVIDITET

(Presenteres på møtet)

O-SAK NR. 23/2019

VEDTAK OM STANS VED OVERHENGENDE FARE FRA ARBEIDSTILSYNET – BRANN OG REDNING

O-SAK NR. 24/2019

TILBAKEMELDING PÅ EGENKONTROLLRAPPORT FOR AVLØPSOMRÅDET 2018

O-SAK NR. 25/2019

SOLGÅRD AVFALLSPASS – TILBAKEMELDING PÅ EGENKONTROLLRAPPORT TIL MILJØVERNMYNDIGHETENE 2018

O-SAK NR. 26/2019

REVISJON AV SELSKAPSAVTALE OG EIERAVTALE FOR MOVAR IKS

Rygge, 13. juni 2019

Brit G. Plassen (sign.)

Torsdag 25. april 2019 holdt styret for MOVAR IKS møte i selskapets administrasjonslokaler på Huggenes.

8 medlemmer til stede av 8:

Av medlemmene møtte: Ketil Reed Aasgaard, leder
Nils-Anders Søyland, nestleder
Aud Helen Wernberg Øyen
Anita Wulvig
Hege Solberg Sandtrø
Steinar Roos
Tore Fredriksen
Ole Martin Almvik

Av varamedlemmene møtte: Bjørn Amundsen (1. vara)

Dessuten møtte: Johnny Sundby, MOVAR IKS
Rolf-Ivar Buerengen, MOVAR IKS
Freddy Tangen, MOVAR IKS
Kaj-Werner Grimen, MOVAR IKS
Rune Larsen, MOVAR IKS
Merete Ruud Tuskin, MOVAR IKS

Møtet ble satt kl. 14:00.

Det var ingen innvendinger eller merknader til innkallingen eller til sakslisten.

Protokollen fra møte den 28. mars samt møteinnkalling til dagens styremøte ble enstemmig godkjent.

Forslag til endring av administrative rutiner: Økonomi- og administrasjonssjef fremmet ønske om å ta i bruk elektronisk signatur på styrets protokoller i Admincontrol for godkjenning vha Bankid. Dette vil forenkle prosessene rundt godkjenning av styreprotokollene. For at dette lar seg gjøre må samtlige i styret benytte løsningen. Styret kunne ikke enes rundt nye rutiner. Rutiner rundt behandling av protokoller forblir derfor uendret.

STYRESAK NR. 5/2019

Repr. sak nr. 2/2019

VURDERING AV INNTEKTSMODELL FOR AVLØPSBEHANDLING

(Utsatt fra styremøtet 28. mars)

Direktørens forslag til innstilling:

1. Styret anbefaler representantskapet å endre modell for inntektsberegning av avløpsbehandling for MOVAR ifm revisjon av selskapsavtalen.
2. Styret anbefaler en modell tilsvarende Hias IKS, hvor kostnadene for kommunene og inntektene for selskapet blir mer forutsigbare og man hindrer store under- og overskudd som igjen gir svingninger i gebyrene til innbyggerne.

Behandling:

Adm.dir fremmet følgende tilleggsforslag til øvrig innstilling:

«Styret ber administrasjonen presentere budsjett 2020 med både gammel og foreslått ny modell for å illustrere hvordan dette slår ut for kommunene.»

Votering:

Fremlagt forslag til innstilling med direktørens tilleggsforslag ble enstemmig vedtatt.

Vedtak:

1. Styret anbefaler representantskapet å endre modell for inntektsberegning av avløpsbehandling for MOVAR ifm revisjon av selskapsavtalen.
2. Styret anbefaler en modell tilsvarende Hias IKS, hvor kostnadene for kommunene og inntektene for selskapet blir mer forutsigbare og man hindrer store under- og overskudd som igjen gir svingninger i gebyrene til innbyggerne.
3. Styret ber administrasjonen presentere budsjett 2020 med både gammel og foreslått ny modell for å illustrere hvordan dette slår ut for kommunene.

STYRESAK NR. 7/2019

ARBEIDSAVTALE FOR ADM. DIREKTØR I MOVAR IKS

(Utsatt fra styremøtet 28. mars)

Styreleders forslag til vedtak:

Styret godkjenner fremlagte arbeidsavtale og ber styrets leder inngå denne med adm. direktør i MOVAR IKS.

Behandling:

Styreleder redegjorde kort for saken.

Votering:

Fremlagt forslag til vedtak ble enstemmig vedtatt.

Vedtak:

Styret godkjenner fremlagte arbeidsavtale og ber styrets leder inngå denne med adm. direktør i MOVAR IKS.

STYRESAK NR. 9/2019

MØTEPLAN FOR STYREMØTER I MOVAR IKS 2019**Direktørens forslag til innstilling:**

Styret i MOVAR IKS vedtar møteplanen for styremøter i 2019.

Behandling:

Endring av møteplan ble diskutert.

Steinar Roos fremmet forslag om å utsette saken til styremøtet den 20. juni.

Votering:

Fremlagt forslag enstemmig vedtatt.

Vedtak:

Sak om møteplan for styremøter i MOVAR IKS 2019 utsettes til styremøtet den 20. juni.

O-SAK NR. 16/2019

DIREKTØRENS ORIENTERING

Direktøren orienterte kort om status i selskapet og pågående saker.

Videre orienterte de ulike sektorsjefene om oppdateringer på beredskapsplaner og internkontroll innenfor hver sin sektor. HR- og kommunikasjonssjef orienterte til sist om status og fremdriftsplan for anskaffelse av nytt internkontrollsystem.

For øvrige vises det til vedlagt presentasjon i Admincontrol.

O-SAK NR. 17/2019

STATUSRAPPORT ØKONOMI OG LIKVIDITET 2019

Øk./Adm.sjef orienterte styret om MOVARs økonomi og likviditet.

O-SAK NR. 18/2019

REVISJON AV SELSKAPSAVTALE FOR MOVAR IKS**Direktørens forslag til vedtak:**

Saken tas til orientering.

Behandling:

Det ble en diskusjon rundt formaliteter i saken, nærmere bestemt siste setning i 3. avsnitt i orienteringssaken, som lyder:

«Som det fremgår av saken, er det ingen frister som er oversittet, og de forpliktelsene som Moss og Rygge kommune har ovenfor selskapet (og vice versa) videreføres i ny kommune om ikke annet er avtalt.»

Adm.dir. fremmet forslag om å ta bort setningen.

Votering:

Innstillingen tas til orientering med adm.direktør sitt tilleggforslag.

Vedtak:

Setningen i 3. avsnitt, side 1 i saksorienteringen:

«Som det fremgår av saken, er det ingen frister som er oversittet, og de forpliktelsene som Moss og Rygge kommune har ovenfor selskapet (og vice versa) videreføres i ny kommune om ikke annet er avtalt.»

tas bort, og saken tas til orientering.

O-SAK NR. 19/2019

STATUS RYGGE BRANNSTASJON

Direktørens forslag til vedtak:

Saken tas til orientering.

Behandling:

Adm.direktør orienterte kort om saken.

Votering:

Innstilling enstemmig vedtatt.

Vedtak:

Saken tas til orientering.

O-SAK NR. 20/2019

AVSLUTNING PROSJEKT 505 – UTSKIFTING AV HJULLASTER

Direktørens forslag til vedtak:

Saken tas til orientering.

Behandling:

Det forelå ingen spørsmål til saken.

Votering:

Innstilling enstemmig vedtatt.

Vedtak:

Saken tas til orientering.

EVENTUELT

Mer var ikke til behandling og møtet ble hevet kl. 16:45.

Ketil Reed Aasgaard
Leder

Nils-Anders Søyland

Aud Helen Wernberg Øyen

Hege Solberg Sandtrø

Anita Wulvig

Steinar Roos

Tore Fredriksen

Ole Martin Almvik

Nummer	Tittel	Oppsummert vedtak	Status	Ansvar/frist
S-sak 12/15	Vestby gjenvinningstasjon – Vurdering	Dialog med Vestby kommune for å finne løsninger som totalt sett er bedre enn dagens.	Diskutert i budsjettmøte med Rådmann i Vestby. Notat oversendt Vestby kommune, men tilbakemelding om at de ønsker å avvente.	Avventer Vestby kommune 2018?
S-sak 10/17 og S-sak 3/18	Fremtidig avløpsløsninger	Søke utsettelse/harmonisering av krav FRA/KRA. KRA overføres til FRA. Søke å finne løsninger på slam.	Søknad innvilget, jfr. O-sak 9/18 Millepølsplanen følges opp i prosjektet.	ADM fortløpende.
Sak 2/2019	Arbeidsavtale Adm. direktør	Etter å ha behandlet sak 2/2019, ønsker styret en revisjon av arbeidsavtalen for Adm. Direktør.	Utsatt 29.3.2019 pga saksbehandlingsfeil. Behandles 25.4.	SL møte 3/2019
Sak 3/2019	Valg av pensjonsleverandør	KLP velges som pensjonsleverandør	Adm. har dialog med KLP direkte og igjennom fellesmøter med Moss kommune.	Adm. lra 2019.
Sak 5/2019	Vurdering inntektsmodell Avløp	Styret anbefaler en ny og mer forutsigbar modell for kommunene og selskapet.	Utsatt 29.3. Behandles 25.4.	Adm. møte 3/2019

STATUS FOR PROSJEKTER I ARBEID

AVVIK VED PROSJEKTAVSLUTNINGER MØTE 2/2019

- Ifm regnskapsmessig avslutninger for prosjekter på MIB fra møte 2/2019 oppdaget økonomisjef følgende avvik:

PROSJEKTER AVSLUTTET 2019	Budsjettramme	Vedtaks	Diff.rapportert/Regnskap	Regnskap
616 Audio/videoutstyr	100 000	75 395	5 046	80 441
655 Pumpemateriell og strømaggregat	350 000	267 800	45 769	313 569
656 Frigjøringsutstyr (bilulykker o.l.)	300 000	271 300	15 190	286 490
657 Utskifting utrykningsbekledning	200 000	216 000	-43 221	172 779
663 Utskifting kommandobil	850 000	1 225 500	-16 533	1 208 967
	1 800 000	2 055 995	6 250	2 062 245

- Avviket skyldes trolig en misforståelse knyttet til MVA i avdelingen.
- Rutiner endres, hvor økonomi gjennomfører QA før fremleggelse til styret.
- Revisor rutinemessig informert.

STRATEGI SAMLING 20.-21.6.2019

- Samlingen blir på Refnes Gods
- 20.6.:
  - Styre, varamedlemmer og ledergruppe møter til lunsj 11:30 Det gjennomføres ordinært styremøte + arbeidsøkt på strategisk plan.
  - Felles middag med rep.skapsmedlemmer som inviteres til overnatting, evt. med en kort orientering om status for selskapet før middag.
- 21.6.:
  - Frokost
  - Presentasjon av arbeid med strategisk plan og forutsetninger, inkl. styrets innspill fra dagen før.
  - Innspill fra eierne på strategiarbeidet tas med i videre bearbeiding før beslutningsprosess høsten 2019.
  - Avsluttes med lunsj kl. 12:00.

VANN OG AVLØP   RENOVASJON   BRANN OG REDNING

STATUS BEREDSKAP
Renovasjonssektoren 2019

BEREDSKAPSPLAN OG NY UTSLIPPSTILLATELSE

Beredskapsplan
RENOVASJON
Revisert 20. juni 2018

Norconsult

ROSANALYSE / RISIKOVURDERINGER

Objekter i MOVAR sitt renovasjonssystem:

- deponi, gassanlegg, sigevannsanlegg, grunnvann/overflatevann
- mellomlager for avfallsfraksjoner (slam, flis, etc.) inkludert arealer for kompostering av oljeholdig masse/slamm
- gjenbruksstasjonene, inkludert hvitevaremottak og arealer for kompostering av hageavfall
- mottak og mellomlager for farlig avfall.
- infrastruktur – kjørearealer inkludert interne beredskapsveier
- omlastingshall
- lager for husholdningsrenovasjon
- administrasjonsbygg og vekt
- hentesteder for avfall
- verksted/fryselager
- transport av avfall – internt/eksternt (mellom gj.v. stasjoner, til/fra SAP, til/ fra omlastestasjon)
- IT / data

ROSANALYSE / RISIKOVURDERINGER

Hendelser

- utslipp / lekkasje av væsker
- utslipp / lekkasje av støv
- utslipp / Lukt /farlige gasser
- utslipp / støy
- mottak av ammunisjon/fyrverkeri/radioaktivt materiale
- innlekking av deponigass i bygninger
- lekkasje fra gassanlegg eller gassledning
- brann/eksplosjon
- velt, kollisjoner
- deponering av feil masser

 MOAR

HENDELSER SOM KAN MEDFØRE EN BEREDSKAPSSITUASJON

- akutt forurensning til jord eller vann
- akutt forurensning til luft herunder lukt
- mottak av ammunisjon/fyrverkeri/radioaktivt materiale
- overgraving/skade påført gassanlegg
- manglende tømning husholdningsavfall (brudd i hente/leveranse kjeden)

 MOAR

ØVELSER

Øvelses type	Hvem	Når
Table top øvelse	Beredskapsledelse Operativ ledelse	Hvert 2. år
Praktisk øvelse	Hele beredskapsgruppen	Hvert 2. år

VANN OG AVLØP

RENOVASJON

BRANN OG REDNING

STATUS BEREDSKAP VA-sektoren 2019

BEREDSKAPSSTATUS FOR VANNFORSYNING

2011 / 2012

Det ble det lagt ned betydelige mengder arbeid og ressurser i beredskapsarbeid. Dette resulterte i en **felles beredskapsplan for Vann, Avløp og IT**.

Norconsult, som har en egen avdeling i Horten som jobber med samfunnssikkerhet, var den gang engasjert i oppdraget. Beredskapsplanen ble godkjent av styret i 2012, styresak 23/2012.

BEREDSKAPSSTATUS FOR VANNFORSYNING

I perioden 2012-2016 ble det gjort en del risikoreducerende tiltak. De viktigste var:

- Etablering av sikker vannforsyning. Dvs etablering av ny vannledning fra vannverket over til Årvold/Frydenlund i sjø som har gitt en ringforbindelse mot Rygge/Moss. Høyspentkabler ble også lagt i sjø hvilket har resultert i vesentlig mer stabil strømforsyning til vannverket.
- Etablering av adgangskontroll og skallsikring i alle bygg tilhørende vannforsyningssystemet.
- Etablering av kameraovervåking ved vannverket, inkludert administrasjonsbygget.
- Etablert ny rutine for regelmessig gjennomspyling av råvannsledningen.

2016

Ny hovedrevisjon av beredskapsdokumentene fra 2012 – godkjent av styret 2016, styresak ???

Vi gikk bort fra å ha felles beredskapsplan for Vann, Avløp og IT. Beredskapsplan for vannforsyningen ble skilt ut som egen selvstående plan, slik det hadde vært før 2012.

BEREDSKAPSSTATUS FOR VANNFORSYNING

De viktigste risiko- og sårbarheter fra hovedrevisjonen i 2016:

- Tidvis stort vannuttak i Vestby. Grensen for avtalt transportmengde gjennom Moss kommune sitt ledningsnett overskrides stadig oftere. Tiltak: Etablere ny vannledning mot Vestby.
- Behov for bedre sikring av Bjørnåsen høydebasseng. Tiltak: Kameraovervåking og alarmovervåking av adkomstluke på taket.
- Sikring av luke i klorkontaktbassenget mot forurensing. Tiltak: Etablere tett forhøyning ved luken.
- Storregionalt langvarig strømbortfall. Tiltak: Anskaffelse av nødstrømaggregater som kan drifte vannverket og/eller større eller flere høydebasseng.

RISIKO- OG SÅRBARHETSANALYSE
ALTERNATIV STRØMFORSYNING VANSJØ VANNVERK.

MULIGHETSSTUDIJE - NYTT ELEKTROBYGG

INNHOOLD

1	Introduksjon	2
2	Teknisk løsning	3
3	Planering av nytt Elektrobygg	5
4	Reduksjoner av vann i nytt Elektrobygg	6
5	Reservekraft	8
5.1	Hovedaggregat(er)	8
5.2	Medie aggregat for PV001 og distribusjonsnett	8
6	Disasterplan(er) for langvarig drift	8
7	Ny hovedluke	9
8	Driftsaggregat av klorkontaktbasseng	9
9	Substringsaggregat av generatorene	11
10	Sikkerhet	11

Fremtidsrettettede løsninger i miljøets og samfunnets tjeneste

Konkurransesgrunnlag

Åpen anbudskonkurranse etter forskriftens del I og del III (for anskaffelser med verdi over EDS-terskelverdi)

For kjøp av rådgivnings- og prosjekteringstjenester - Reservekraft Vansjø Vannverk

Søks nr.: 19/274

Pågår

Utført

Utført

Pågår

BEREDSKAPSSTATUS FOR VANNFORSYNING

Hva gjør vi fremover?

Det er nok på tide å gjennomføre ny hovedrevisjon av beredskapsdokumentene
En ny hovedrevisjon bør gjennomføres i løpet av 2019, blant annet fordi:

Siden sist hovedrevisjon har vi fått ny Drikkevannsforskrift, gjeldende fom 1.1.2017

- § 6. *Farekartlegging og farehåndtering* - Mer opp til anleggseier selv å vurdere farer og risiko og gjøre nødvendige risikoreducerende tiltak
- § 9. *Leveringssikkerhet*: Leverer vann til **enhver** tid.

Moss og Rygge kommune slås sammen ila året.
Viktig å få klarhet i hvilke kontaktpunkter og kommunikasjonslinjer som blir gjeldende.

BEREDSKAPSSTATUS FOR AVLØPSBEHANDLING

Gjeldende beredskapsplan for avløpsområdet er fremdeles den fra 2012.

I 2017-2018 ble en ny hovedrevisjon påbegynt (Fareidentifikasjon og ROS-analyse ble gjennomført). Arbeidet ble dessverre ikke fullført i 2018 slik at det resulterte i en nyrevidert beredskapsplan.

Fordelen er at det bør være relativt enkelt å ta opp igjen arbeidet og få på plass en ny hovedrevisjon.

Vi har som mål at nyreviderte beredskapsdokumenter for avløpsområdet skal være på plass 1. august 2019.

BEREDSKAPSSTATUS FOR AVLØPSBEHANDLING

Noen av de risikoreduserende tiltak som er gjennomført siden 2012:

- Etablering av adgangskontroll og skallsikring i alle bygg.
- Tettere oppfølging og bedre kontroll av industripåslipp. Spesielt Stabburet Nora og Idun.
- Fått på plass langt sikrere kommunikasjonslinjer, dvs fiberkommunikasjon.
- Omorganisering som har gjort oss mer robuste og mindre sårbare (flere kan mer, mer robust mtp fravær)

BEREDSKAPSØVELSER OG BEREDSKAPSHENDELSER

Oversikt over beredskapsøvelser og beredskapshendelser

Beredskapsøvelser		Beredskapshendelser	
År	Hendelse	År	Hendelse
2007	Flom	2008	Høy vannproduksjon
2009	Flystyr	2008	Flom
2013	Flyhavari MLR	2008	Høye kimitall Åsgård
2013	Vannledningsbrudd under E6	2008	Vannlekkasje i Moss
2013	Gasslekkasje Fuglevik RA	2008	Lukt- og smakutfordringer
2014	Reservevann (tabletop ifm felles vaktmøte)	2012	Utslipp av PFAS fra Rygge Flyplass
2016	Ledningsbrudd ved Bredsand	2013	Utslipp fra FRA til Gunnarsbybekken
2017	Bryterskifte i hovedtavlerom i Vansjø Vannverk	2013	Lukt- og smakutfordringer
2018	Uværhendelse (øvelse med styret)	2014	Svikt i ALG-dosering
	Inntrengningstest driftskontroll- og IKT-systemer	2015	Svikt i polymerdosering - svikt på utmater
		2018	Søndre utsløpsledning fra Fuglevik RA flat opp

Mulige øvelser i 2019:

Vann: Trussel om tilførsel av farlig stoffer (agens) NB! Kommunikasjon og samhandling med eierkommunene!!

Avløp: Påslipp av større mengder brennbare væsker

Felles: Kjemikalieuhell – HMS og Miljø

VANN OG AVLØP

RENOVASJON

BRANN OG REDNING

STATUS BEREDSKAPSANALYSE

MIB 2019

BEREDSKAPSANALYSE MIB

Grunnlaget for beredskapsanalysen er foreliggende ROS-analyse for MIB (versjon 13.01.2016)

I den analysen er det identifisert hendelser med et høyt risikonivå innenfor kategoriene Liv og helse, Ytre miljø og Materielle verdier

Dersom MIB har en beredskap som kan håndtere et begrunnet utvalg dimensjonerende hendelser, vil den også være i stand til å håndtere andre liknende hendelser.

Type hendelser forventet at MIB skal dimensjoneres for:

- A. Brann ved storulykkebedrifter
- B. Brann i industribygg/lager/driftsbygning
- C. Brann i gjenvinnings-/renovasjonsanlegg
- D. Brann i overnattingssted
- E. Brann i områder med tett trehusbebyggelse
- F. Ulykke med transport av farlig gods på vei eller bane
- G. Brann i kjøretøy i tunnel
- H. Ulykker med redningsbehov (drukning, arbeidsulykker i høyden, under/ i konstruksjoner, bygningskollaps, ulendt terreng/ langt til vei mv.)
- I. Brann i område med begrenset slokkevannkapasitet
- J. Lekkasje fra industri/ lager (eks. ammoniaklekkasje, LNG, mv.)
- K. Brann i underjordiske anlegg/fjellanlegg

Overordnet mål				
ID	Identifisert behov	Forskriftskrav	Kommentar	Frist
A) Hurtig avklaring av hendelsens omfang for å sikre riktige ressurser, herunder raskt etablere situasjonsforståelse og kommunisere den til øvrige ressurser.				
A1	Kontinuerlig gjøre vurderinger knyttet til om MIB har tilstrekkelige antall og riktig sammensetting av mannskaper og kompetanse.	Dim.forskrift §§ 5-1,5-6 Ny forskrift §§ 10, 14, 16, 16, 18 og 19		
A2	Opplæring og kompetanseheving knyttet til lederrollen	Dim.forskrift §§ 7-7, 7-8, 7-10, 7-11 Ny forskrift § 13	Innhenting av informasjon Kommunikasjon Forståelse for eskalering av hendelse Vurering av ressursbehov Generell ledelse av vaktlag.	
A3	Logistikk		Logistikkarbeid for å skape utholdenhet i hendelsen Se også ID H2	
A4	Kunnskap om bygningskonstruksjoner			
A5	Økt kunnskap og kjennskap til storulykkevirksomheter i eget område.	Ny forskrift § 11		
A6	Økt kjennskap til objekter i egen region.	Ny forskrift § 11	Utarbeide objektplaner, etablere samarbeid med objektklasser/ virksomhet som disponerer	

Overordnet mål				
ID	Identifisert behov	Forskriftskrav	Kommentar	Frist
A) Hurtig avklaring av hendelsens omfang for å sikre riktige ressurser, herunder raskt etablere situasjonsforståelse og kommunisere den til øvrige ressurser.				
A1	Mindre bil med økt fremkommelighet.	Dim.forskrift § 6-1 Ny forskrift §§ 16, 21 og § 25	Et slikt kjøretøy vil medføre at mannskaper kommer raskere til et skadested og vil raskere kunne få en riktig situasjonsforståelse som kan kommuniseres til øvrige ressurser.	
B) Etablere en strategisk/taktisk plan som kommuniseres ut til alle ressurser (og som forstås) – kommunisere oppgavefordeling mellom ressursene (også mot andre samarbeidspartnere, eksempelvis Industrivern) – aktiv ledelsesutøvelse. Herunder ha tilgang på riktig og variert utstyr som kan benyttes.				
B1	Verktøy for ressursstyring og ressursoversikt herunder data fra ABØ,	Ny forskrift § 13,	Se oppfølging for ID E2	
B2	Oppdatert kartverktøy med bedre oversikter over brannnummer og nøkkelsafer.	Ny forskrift § 21		
B3	Utstyre førstevogn med slukkekanon	Dim.forskrift § 6-1 Ny forskrift § 21		
B4	Skjærsløkker på en førstevogn	Dim.forskrift § 6-1 Ny forskrift § 21	Vil gi flere valgmuligheter når det gjelder slukkestrategi og øke effektiviteten.	

VAR

Beredskapsanalyse	
<ul style="list-style-type: none"> Beredskapsanalysen skal avdekke og beskrive behov for å kunne øke kompetanse, samt materiellbehov, for dimensjonerende hendelser MIB skal kunne håndtere. Ved å følge opp de funn som er gjort i beredskapsanalysen vil MIB øke evnen til å håndtere de dimensjonerende hendelsene, og være klar for å tilfredsstille de krav som vil bli stilt til MIB i fremtiden. 	
<div style="border: 1px solid black; padding: 5px; display: inline-block;">Beredskapsanalysen forventes ferdigstilt juni 2019</div>	

MOAR

VANN OG AVLØP

RENOVASJON

BRANN OG REDNING

INTERNKONTROLL

Anskaffelse nytt IK-system

BAKGRUNN

- Høy brukerterskel
- For få innmeldte avvik
- Ikke enkelt nok å finne relevante prosedyrer
- Tidkrevende og lite brukervennlig

	2015	2016	2017	2018
VA	34	31	58	63
RENOVASJON	13	10	10	27
MIB	39	37	9	3
ADMINISTRASJON	2	1	1	4
SUM MOVAR	88	79	78	97

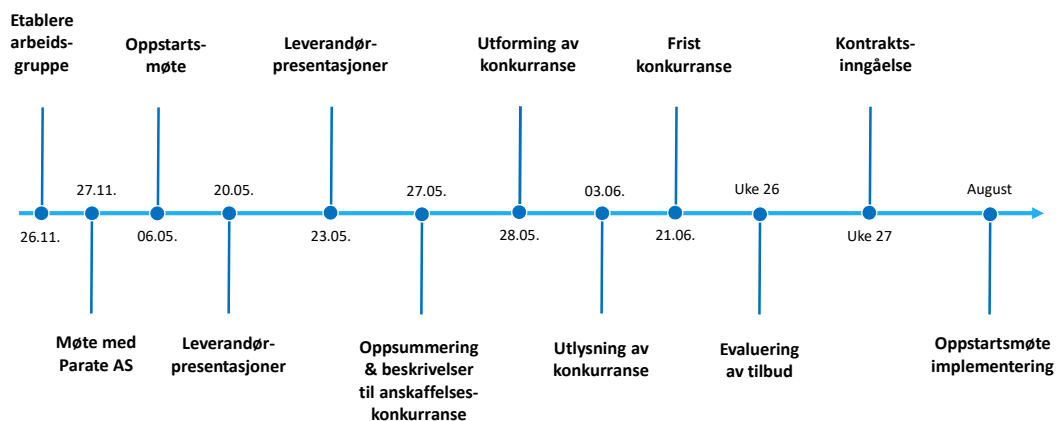
SIKKER HVERDAG FOR MEDARBEIDERE OG KUNDER

- Kultur – kontinuerlig forbedring, læring og utvikling
- HMS i hverdagen – enkel tilgang på prosedyrer
- Avvik – melde avvik på farten
(8 av 10 sitter ikke på kontor)

 MOVAR

FREMDRIFTSPLAN

 MOVAR

VANN OG AVLØP

RENOVASJON

BRANN OG REDNING

REGNSKAP PR. 31. MARS 2019

Inklusive notat om likviditet.

Postgruppe/ Sektor	Adm & Teknisk	Vann & Avløp	Renovasjon	MIB	Budsjett 31.3.2019	Regnskap 31.3.2019	Avvik i kr	Avvik i %
Salgsinntekter	●	●	●	●	88 030	86 206	-1 824	-2,1 %
Varekostnader	●	●	●	●	23 661	21 743	1 918	8,1 %
Lønnskostnader	●	●	●	●	30 707	27 558	3 149	10,3 %
Driftskostnader	●	●	●	●	18 266	18 938	-672	-3,7 %
Avskrivninger	●	●	●	●	8 612	8 371	242	2,8 %
Netto finansposter	●	●	●	●	2 008	315	1 692	84,3 %
Resultat	●	●	●	●	4 776	9 281	4 505	94,3 %

Beløp oppgitt i 1 000 kroner.

	Pr. 31.12.2018	Pr. 31.3.2019		
Innestående bank (inklusive skattetrekksmidler, eks. etterbruksfond)	21 586	45 451		
Kortsiktige fordringer	25 827	19 114		
Påløpte prosjektkostnader i forhold til opptatt byggelån.	8 185	9 843		
SUM	55 598	74 408		
Kortsiktig gjeld, inkl. leverandører, FP og off. avg.	43 318	49 145		
Arbeidskapital	12 280	25 263		

Forutsatt ordinær drift er likviditeten stram, men tilfredsstillende. utfordring tilknyttet nedregulering av selvkostfond, da dette betyr drift med underskudd.

Vi arbeider aktiv med arbeidskapitalstyring. Det knyttes ingen problemstilling til videre økonomiplanperiode.

Selvkostfondene er pr. 1.1.2019 på kr 6 758'.

Opplisting av samtlige prosjekter som er bevilget enten 2019 eller tidligere, men ikke avsluttet.

Prosjekter omfatter også investeringer som foretas i 2020 - 2021 - 2022.

Prosj.	Benevnelse	Investerings- ramme	Budsjett tidligere år	Budsjett 2019	Budsjett 2020-2022	Påløpt pr. 31.03.2019	Lån	Vedtatt belant
100	Ombygging ABØ til adm.bygg	30 000 000	1 000 000	4 000 000	25 000 000	986 677		x
105	Digitalisering, fakturering, CRM	900 000		400 000	500 000			x
106	Serveroppgradering, flytting og bildearkiv	500 000		500 000				x
110	Bil (utskifting av nytte- og beredskapsbil)	300 000			300 000			x
216	Sikkerhet i vannforsyningen - del 2	1 900 000	1 400 000	500 000		967 493		x
240	Etablering vannledning Nord	135 000 000	9 000 000	46 000 000	80 000 000	8 786 261	15 000 000	x
245	Reservekraftanlegg	33 000 000		15 000 000	18 000 000			x
246	Kjemikaliedosering	500 000		500 000				x
315	Rehabilitering slamutlastning	1 500 000		1 500 000		31 045		x
410	Oppgradering fasade Råtnetank	500 000		500 000				x
420	Oppgradering av Fuglevik RA	235 000 000	2 000 000	5 000 000	228 000 000	2 856 677		x
430	Overføringsledning Kambo =>Fuglevik	98 000 000		1 000 000	97 000 000	736		x
457	Anlegg for gjenbruk av avløpsvann	250 000		250 000				x
505	Hjullaster (utskifting)	3 100 000	3 100 000			3 025 208		x
521	Varebil	400 000			400 000			x
529	Utvidelse av deponi Trinn IV	10 000 000			10 000 000			x
530	Etabl. System for overflatevann	2 100 000		1 000 000	1 100 000			x
531	Ny/utvidet gjenvinningsstasjon	37 000 000	2 000 000	8 000 000	27 000 000	463 930		x
532	Utvikling nytt tomteområde og utslippstillatelse	1 500 000		900 000	600 000	76 841		x
541	Utvidelse sigevannsdam	2 800 000			2 800 000			x
545	Vogntogvekker til deponiet	2 000 000		2 000 000				x
547	Automatisk temp.måling av hageavfall	250 000		250 000				Egenfinans
548	Etablering av pumpeledning	2 000 000		1 000 000	1 000 000			x
549	Hjullaster som først kommer i 2021	2 500 000			2 500 000			x
550	Utskifting av tak og oppgradering av lagerhaller	750 000		500 000	250 000			x
556	Containere og oppsamlingsutstyr	7 100 000		3 900 000	3 200 000	2 923 677		x
557	Containere og oppsamlingsutstyr	3 200 000			3 200 000			x
559	Forprosjekt innsamling matavfall	1 000 000	1 000 000			551 363		Egenfinans
620	Bygging av brannstasjon i Såner	40 000 000	2 000 000	25 000 000	13 000 000	2 029 664		x
621	Bygging av brannstasjon i Rygge	30 000 000		2 000 000	28 000 000	13 020		x
672	Ombygging av slokkesystem (Cobra?)	700 000	700 000					x
674	Kombinert Bil	600 000	600 000					x
682	Skogbrannmaterieill	750 000		750 000				x
683	Høydeberedskap	8 000 000		250 000	7 750 000			x
706	Feierbil F-3	300 000		300 000				x
	Sum totalt	693 400 000	22 800 000	121 000 000	549 600 000	22 712 591	15 000 000	

Utskrift

Av

Protokoll, for så vidt angår nedenstående.

År 2019, torsdag 25. april holdt styret for MOVAR IKS møte i selskapets administrasjonslokaler på Huggenes.

8 medlemmer til stede av 8.

STYRESAK NR. 9/2019

MØTEPLAN FOR STYREMØTER I MOVAR IKS 2019

Direktørens forslag til innstilling:

Styret i MOVAR IKS vedtar møteplanen for styremøter i 2019.

Behandling:

Endring av møteplan ble diskutert.

Steinar Roos fremmet forslag om å utsette saken til styremøtet den 20. juni.

Votering:

Fremlagt forslag enstemmig vedtatt.

Vedtak:

Sak om møteplan for styremøter i MOVAR IKS 2019 utsettes til styremøtet den 20. juni.

--O--

Videresendes direktøren med sakens dokumenter vedlagt.

Rygge, 10. mai 2019

Johnny Sundby (sign.)

Adm. direktør

STYRET FOR MOVAR IKS

Styresak 9/2019

MØTEPLAN FOR STYREMØTER I MOVAR IKS 2019

(Utsatt sak)

Direktørens forslag til

VEDTAK:

Styret i MOVAR IKS vedtar møteplanen for styremøter i 2019.

SAKSORIENTERING:

I november 2018 vedtok styret i MOVAR IKS følgende tidspunkt og temaer for møteplanen 2019:

- Januar 31.01.19 kl. 14:00 (Prosjekter)
- Mars 28.03.19 kl. 14:00 (Regnskap og årsmelding 2018)
- April 25.04.19 kl. 14:00 (Beredskap)
- Juni 20.-21.06.19 (Strategisk plan)
- August 29.08.19 kl. 14:00 (Budsjettforutsetninger)
- September 26.09.19 kl. 14:00 (Budsjett 2020)
- November 28.11.19 kl. 14:00 (Instrukser/fullmakter)

Under eventuelt i styremøte 2-2019 kom det opp forslag fra styrets nestleder om å flytte styremøtene tilbake til kl. 08:00 på torsdager. Bakgrunnen for forslaget er at både leder og nestleder i representantskapet har utfordringer med å møte på tidspunktene som styret har valgt for styremøtene.

Administrasjonen sørger for å korrigere eventuelle endringer av møtetidspunkter i Outlook.

Rygge, 12. juni 2019

Johnny Sundby (sign.)
Adm. direktør

STYRET FOR MOVAR IKS

Orienteringssak nr. 23/2019

VEDTAK OM STANS VED OVERHENGENDE FARE FRA ARBEIDSTILSYNET – BRANN OG REDNING

Vedlagt:

- Vedtak om stans ved overhengende fare, Arbeidstilsynet – 07.05.2019
- Klage på vedtak fra MIB 23.05.2019

Direktørens forslag til

V E D T A K : **Saken tas til orientering**

SAKSORIENTERING:

Arbeidstilsynet møtte opp på brannstasjonen Tykkemyr, 30.04.19 kl. 13.30 og avholdt et møte med noen av ledelsen i MIB.

Her ble det fremlagt vedtak om stans ved overhengende fare, samt forventet skriftlig vedtak i ettertid.

Fra vedtak: Arbeidstilsynet ga virksomheten muntlig pålegg om stans i alle aktiviteter som innebærer øvelser/arbeid under vann for sine redningsfridykkere. Stansen omfatter ikke øvrige rescueswimmerøvelser, eksempelvis de som innebærer søk og redning i og fra vannoverflaten.

Virksomheten må stanse aktiviteter som innebærer øvelser og arbeid under vann (dykking) i forbindelse med søk og redningsøvelser på og fra overflaten fra 30.04.2019 kl. 13.30

Vi antar at de definerer *rescueswimmerøvelser* som overflatereddere (jfr. NBSK definisjon)

Det ble umiddelbart varslet til innsatsmannskaper, innsatsledere og andre nødetater om at vi ikke har beredskap på redning i vann, kun i overflate.

Dette kompliserer og vanskeliggjør vår mulighet til å kunne redde personer som er synlig fra overflaten, i og med at en overflateredder ikke har kunnskap/materiell eller øvelse i å dykke ned til forulykkede og bringe disse opp til overflaten.

MIB mener på prinsipielt grunnlag at vedtaket er basert på feil tolking av lover/forskrifter og tilstrekkelig dokumentasjon på overhengende fare, og vanskeliggjør derfor vår grunnleggende handlingsplikt til å iverksette umiddelbare tiltak ved fare for liv.

MIB har drevet med redningsFRIdykking siden vi startet et prosjekt i 2011.

Vi påpekte den gang at årlig drukner det flere personer, enn det omkommer personer i brann. Dette ønsket vi å gjøre noe med, og innledet et samarbeid med blant annet Norges Dykkerforbund og nærliggende brann og redningsvesen med redningsdykkertjeneste.

Dette har resultert i egne prosedyrer, operasjonelle rutiner, samt øvelser/treninger som er lagt inn som ukentlig fokusområde.

Vi mener fortsatt at det er tiden som er viktig ved drukningstilfeller. Da må vi gjøre det vi kan, på en trygg og sikker måte for alle involverte, for å øke muligheten til å overleve en drukningshendelse.

MIB har ikke registrert noen alvorlige uhell eller dødsfall på våre mannskaper under trening/øvelse/hendelser siden oppstart 2011.

Det er sendt en klage på vedtak, datert 23.05.2019. Det er blitt informert oss, om at Stiftelsen Norsk Luftambulans har fått samme stansvedtak på sin tjeneste. Dette gjør det til en prinsipiell avgjørelse som må tas, også for redningsmenn på helikoptertjeneste i Norge. Vedtaket vil også gjelde lærere som har elever på klassesettur, badevakter ol. som er forventet å måtte kunne iverksette dykking uten pusteluft, dersom noen skulle ha behov for hjelp i vann.

MIB har stanset vår aktivitet, og avventer tilbakemelding fra Arbeidstilsynet Vest som nå må fatte et prinsipielt vedtak, som også vil gjelde for vår aktivitet.

Hovedverneombud i MOVAR har deltatt i hele prosessen.

Rygge, 13. juni 2019

Johnny Sundby (sign.)
Adm. direktør

Rune Larsen (sign.)
Brannsjef

MOVAR IKS
Kjellerødveien 30
1580 RYGGE

Orgnr 959272204

VEDTAK OM STANS VED OVERHENGENDE FARE

Tilsynet ble utført 30.04.2019 kl. 13.30 på/ved:
MOVAR IKS AVD BRANN- OG FEIERVESEN (981524497)
Tykkemyr 2, 1597 MOSS

Til stede fra virksomheten: Roy Kristiansen (overbrannmester), Mette Kaspersen (varabranssjef), Christian Mørdre (beredskapsleder) og Hena Ilyas (forebyggende avdeling).

Til stede fra Arbeidstilsynet: Eivind Wentzel Jensen (senioringeniør).

Arbeidstilsynet ga virksomheten muntlig pålegg om stans i alle aktiviteter som innebærer øvelser/arbeid under vann for sine redningsfridykkere. Stansen omfatter ikke øvrige *rescueswimmerøvelser*, eksempelvis de som innebærer søk og redning i og fra vannoverflaten.

Det ble samtidig orientert om at stansingsvedtaket ville følges opp med et skriftlig vedtak tidlig i uke 19.

Stans ved overhengende fare

Virksomheten må stanse aktiviteter som innebærer øvelser og arbeid under vann (dykking) i forbindelse med søk og redningsøvelser på og fra overflaten fra 30.04.2019 kl 13.30.

Følgende forhold ligger til grunn for vedtaket:

Dykking - bemanning

Bakgrunnen for denne vurderingen er opplysninger gitt i intervju og bilder som ble vist i innslaget på distriktsendingen NRK Østfold den 29.04.2019. Her ble det vist øvelser i redningsdykking uten tilførsel av pustegass, line eller kommunikasjon med dykkerne.

Arbeidstilsynet skal stanse aktiviteter som innebærer overhengende fare jf arbeidsmiljølovens § 18- 8 andre punktum. Overhengende innebærer at faren må være umiddelbar og at det må være en reell sannsynlighet for en alvorlig konsekvens.

Forskrift om utførelse av arbeid gjelder for all arbeidsdykking og trening i dette, herunder også redningsdykking. Forskriften forutsetter at det ved alle dykkeoperasjoner tilføres pustegass, og at det er tilstrekkelige pustegassreserver til at dykkeren kan komme i sikkerhet, se blant annet § 1-4 nr 12) og § 26- 33. Vi viser også til arbeidsmiljøloven § 4-1, der det heter at arbeidsmiljøet skal være fullt forsvarlig.

Slik Arbeidstilsynet ser det innebærer redningsfridykkerarbeidet en høy risiko som gjør at det ikke er en akseptabel metode for arbeidsdykking, heller ikke ved redningsdykking. Ved fridykking er dykkeren

utsatt for mange av de samme risikomomentene som ved selvforsynt eller overflateforsynt dykking, eksempelvis faren for å sette seg fast. Ved fridykking er imidlertid dykkerens luftforråd svært begrenset, noen som representerer et alvorlig faremoment i tillegg. Det er vanskelig å kompensere for denne risikoen ved ulike sikkerhetstiltak, og Arbeidstilsynet mener at tiltakene ikke er tilstrekkelige for å avverge overhengende fare.

Redningsfridykkerarbeidet som utføres i sjø vurderes å utsette arbeidstakerne for overhengende fare for liv og helse. Det vises i særdeleshet til faremomenter ved arbeidet med opphenting av dukker/personer, undervannssøk, samt uthenting av personer/gjenstander fra bil.

Arbeidstilsynet anser fridykkingsøvelsene som er beskrevet i sjø for å innebære større risiko enn de som eventuelt planlegges i basseng, men vi vil bemerke at det også kan være overhengende fare ved bassengdykking, dersom det f.eks plasseres gjenstander på bunnen der dykkeren kan sette seg fast.

Det er brudd på arbeidsmiljøloven § 4-1 første ledd og forskrift om utførelse av arbeid, bruk av arbeidsutstyr og tilhørende tekniske krav (forskrift om utførelse av arbeid) § 26-27.

Om regelverket

Arbeidsgiver skal sikre at arbeidsmiljøet er fullt forsvarlig ut fra en enkeltvis og samlet vurdering av faktorer i arbeidsmiljøet som kan innvirke på arbeidstakernes fysiske og psykiske helse og velferd.

Dykkeoperasjoner skal utføres av minimum en dykkerleder, en dykker og en beredskapsdykker. For øvrig må bemanningen stå i forhold til de arbeidsoppgaver som skal utføres og de farer som dykkerne kan utsettes for ved den enkelte dykkeoperasjon.

Arbeidstilsynet har rett til å stanse farlig arbeid

Arbeidstilsynet har hjemmel i arbeidsmiljøloven § 18-8 andre punktum til å stanse de aktiviteter som medfører overhengende fare for arbeidstakeres liv og helse.

Arbeidstilsynet har hjemmel i forvaltningsloven § 16 tredje ledd bokstav a til å unnlate forhåndsvarsling.

Hva må dere gjøre?

Det er arbeidsgiver, jf. arbeidsmiljøloven § 2-1, som skal sørge for at bestemmelsene gitt i eller i medhold av loven overholdes. Arbeidsgiver skal derfor avgjøre på hvilken måte den overhengende faren skal fjernes. Arbeid som er stanset, kan ikke gjenopptas før skriftlig tilbakemelding, som beskriver hvilke tiltak som er gjennomført, er sendt til Arbeidstilsynet og Arbeidstilsynet har meldt tilbake til virksomheten at arbeidet kan gjenopptas. Brudd på stansingsvedtak kan føre til politianmeldelse.

Dere kan klage

Dere kan klage på vedtak jf. forvaltningsloven § 28. Fristen for å klage er tre uker fra dere mottar vedtaket. For nærmere informasjon om klageinstans, fremgangsmåte ved klage og retten til å se sakens dokumenter, se www.arbeidstilsynet.no/klage.

Gi informasjonen videre til verneombudet

Verneombudet skal gjøres kjent med vedtak fra Arbeidstilsynet. Vi ber derfor om at du som arbeidsgiver gir en kopi av dette brevet til verneombudet. Hvis virksomheten ikke har verneombud, gir du kopien til representanten for de ansatte.

Se arbeidsmiljøloven §§ 6-2 sjette ledd og 18-6 åttende ledd.

Kontakt oss

Dere finner mer informasjon om Arbeidstilsynet og om regelverket på www.arbeidstilsynet.no. Dere kan også kontakte oss på telefon 73 19 97 00. Dere kan svare på dette brevet og sende inn dokumentasjon til oss digitalt via eDialog, se www.arbeidstilsynet.no/post. Dersom dere har spørsmål til saken, kontakt saksbehandler. Husk å oppgi referansenummer 2019/22251.

Med hilsen

Arbeidstilsynet

Eivind Wentzel Jensen, for
Vigdis Tingelstad
tilsynsleder
(sign.)

Eivind Wentzel Jensen
senioringeniør
(sign.)

Dette brevet er godkjent elektronisk i Arbeidstilsynet og har derfor ingen signatur.

Kopi til:

MOVAR IKS AVD BRANN- OG FEIERVESEN, Kjellerødveien 30, 1580 RYGGE

Arbeidstilsynet
Postboks 4720 Torgarden
7468 TRONDHEIM

Deres ref.: 2019/22251

Vår ref.: 19/18-26/RULAR

Dato: 23.05.2019

Klage på vedtak om stans ved overhengende fare

Det vises til muntlig pålegg om stans i alle aktiviteter som innebærer øvelser/arbeid under vann for redningsfridykkere gitt 30. april 2019, samt stansingsvedtak av 7. mai 2019 rettet mot Moss interkommunale brann og redning (MIB).

Vedtaket er formulert som at det stanser «aktiviteter som innebærer øvelser og arbeid under vann (dykking) i forbindelse med søk og redningsøvelser på og fra overflaten». Vedtaket er fattet i medhold av arbeidsmiljøloven (AML) § 18-8 andre punktum som sier at Arbeidstilsynet kan stanse aktiviteter som innebærer overhengende fare. Videre vises det også til forskrift om utførelse av arbeid, og at den gjelder for all arbeidsdykking, treninger og også redningsdykking. Det fremkommer av vedtaket at forskriften forutsetter at det ved alle dykkeoperasjoner tilføres pustegass, og at det er tilstrekkelige pustegassreserver til at dykkeren kan komme i sikkerhet, jf. § 1-4 nr. 12 og §§ 26-33. Det blir også henvist til arbeidsmiljøloven § 4-1, der det heter at arbeidsmiljøet skal være fullt forsvarlig.

Overhengende fare

Arbeidstilsynets stansingsvedtak er hjemlet i AML. § 18-2, andre punktum, som lyder; «ved overhengende fare kan Arbeidstilsynet stanse de aktiviteter som er knyttet til faresituasjonen selv om pålegg ikke er gitt.»

Uttrykket «overhengende fare» må innebære at det som et minimum må foreligge stor sannsynlighet for fare. Arbeidstilsynet vurdering av overhengende fare for liv og helse baserer seg på vurderingen av risikoen de mener knytter seg til fridykking/undervannssvømming, i motsetning til dykking ved bruk av pustegass. Det vises til vedtakets begrunnelse: «slik Arbeidstilsynet ser det innebærer redningsfridykkerarbeid en høy risiko som gjør at det ikke er en akseptabel metode for arbeidsdykking, heller ikke ved redningsdykking. Ved fridykking er dykkeren utsatt for mange av de samme risikomomentene som ved selvforsynt eller overflateforsynt dykking, eksempelvis faren for å sette seg fast. Ved fridykking er imidlertid dykkerens luftforråd svært begrenset, noen som representerer et alvorlig faremoment i tillegg. Det er vanskelig å kompensere for denne risikoen ved ulike sikkerhetstiltak, og Arbeidstilsynet mener at tiltakene ikke er tilstrekkelig for å avverge overhengende fare.»

Arbeidstilsynet slår fast at fridykking er farligere enn pustegassdykking fordi ved fridykking er dykkerens luftforråd svært begrenset, noe som representerer et alvorlig faremoment i tillegg.

MIB mener at dette ikke er korrekt. Flere av risikofaktorene som gjør seg gjeldende ved dykking med pustegass er fraværende ved fridykking. Dykking ved bruk av pustegass vil regelmessig også innebære risiko for mer alvorlig fare og skade, enn fridykking/undervannsvømming. Dykking med pustegass gjør det mulig å dykke ned til langt større dybder enn ved fridykking, noe som i seg selv innebærer større risiko. Dykking med pustegass har også risikofaktorer som teknisk svikt, feilblandet pustegass etc. For fridykkere er dybdedykking naturlig begrenset av den enkeltes lungekapasitet. I motsetning til dykking med pustegass vil en fridykker løpende og gradvis få signaler fra egen kropp og dermed ha en naturlig forståelse av å ikke dykke dypere enn det vedkommende kjenner han har pust til. Fridykking må samlet sett anses til å innebære lavere risiko enn dykking med pustegass. For at lovens vilkår for «overhengende fare» (se lengre opp) skal anses som oppfylt må fridykkervirksomhet anses å innebære «*stor sannsynlighet*» for fare sammenlignet med dykking med pustegass. Lovens vilkår for stans er derfor ikke oppfylt her. Fridykking/undervannsvømming innebærer ikke overhengende fare for liv eller helse

Fridykking/undervannsvømming i MIB

Moss interkommunale brann og redning (MIB) er en sektor i Movar IKS. MIB har ansvaret for brann og redningsoppgavene i Moss, Rygge, Råde, Våler og Vestby med til sammen over 80 000 innbyggere. Geografisk er distriktet plassert langs kystlinje på ca. 60 km, med en bebodd øy (Jeløy) med ca. 13. 000 innbyggere. Norges 35. største innsjø (Vannsjø) strekker seg igjennom 4 av MIB sine 5 kommuner. Vannsjølandskapet er fullt av fjorder, øyer, holmer, og tiltrekker seg folk til friluftsliv og naturopplevelser. Vannsjø har også to øyer, med veiforbindelse som er bebodd. Distriktet til MIB har også godt over 100 badestrender.

På grunn av det ovennevnte, og behovet for muligheten til å kunne bidra ved drukningsulykker, søk etter savnet og lignende ble det i 2011 vurdert til at MIB skulle tilby innbyggerne sine redningsfridykking. Det var og er Fredrikstad (FBRV) og Oslo (OBRE) som dekker MIB sitt distrikt med dykkerberedskap ved drukningsulykker. Dette betyr at det vil ta ca. 20 minutter på det tidligste før redningsdykkere ankommer dekningsområdet.

Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap uttaler i sin rapport «*Redningsdykkerberedskap*» fra 2016 «*her er det verdt å være oppmerksom på at 20 minutters uttrykningstid, som for eksempel illustreres både for bil og helikopter her, som oftest vil være for sent for å redde mennesker som er kommet under vannoverflaten.*» De geografiske utfordringene, og den realistiske ankomsttiden for dykkerberedskap fra andre kommuner/fylker viste at det var og er behov for redningsfridykkere i MIB. MIB startet derfor prosjektet i 2011 som gikk ut på å dykke ned for å hente forulykkede personer ved hjelp av fridykking. Prosjektet ble startet i samarbeid med Norges Dykkerforbund, som laget kurs/sertifikat som kalles «*redningsfridykker- sertifikat innen CMAS-systemet*». Det ble utarbeidet HMS-rutiner i samarbeid med dykkertjenesten i Oslo og Fredrikstad. MIB startet også et samarbeid med Stor- Stockholm (byregion i Sverige som omfatter hovedstaden, og de nærliggende kommuner). Disse samarbeidene har vært med på å styrke

redningsfridykking i MIB, og MIB har siden den gang hatt redningsfridykking som en fokusoppgave for beredskapsavdelingen.

Det har hele tiden fra oppstart av prosjektet vært fokus på trening, utarbeidelse av nye og gode rutiner, sikkerhet og regelmessige kurs for de ansatte som har redningsfridykkersertifikat. MIB har også vært med på å utvikle sikkert utstyr og materiell sammen med Norges dykkerforbund og andre relevante leverandører/produsenter.

Det er svært viktig for MIB å kunne gi sine innbyggere en trygghet på at brannvesenet kan bidra mer ved drukningsulykker og andre akutte ulykker i en tidligere fase av en hendelse. Det presiseres at MIB ikke ønsker å fjerne behovet for dykkere fra dykkertjenesten i Oslo og Fredrikstad, men MIB ønsker å øke muligheten for å redde i en tidligere fase. Ved å ha redningsfridykking kan MIB blant annet klargjøre søkområde, sikt, og strømningsforhold, etterretning og risiko. MIB kan gi dykkertjenesten en mer konkret oppgave for å spare tid. Redningsfridykking bidrar til en mer effektiv håndtering av oppdrag for hele redningskjeden.

Statistikken viser at det er flere som dør i drukningsulykker enn brann. De siste 10 årene har det gjennomsnittlig omkommet ca. 90 personer i Norge hvert år som følge av drukning. Nivået på druknede er altså betydelig høyere enn ved brann, der det gjennomsnittlig siste 10 årene har omkommet ca. 50 personer hvert år. (Tall fra 2016).

Brann- og eksplosjonsvernloven § 1 sier; *Loven har som formål å verne liv, helse, miljø og materielle verdier mot brann og eksplosjon, mot ulykker med farlig stoff og farlig gods og andre akutte ulykker, samt uønskede tilsiktede hendelser.* Loven er den sentrale på brann- og eksplosjonsvernområdet. MIB har vanskeligheter med å forstå hvordan de skal forholde seg til drukningsulykker i sitt distrikt, når formålsbestemmelsen konkret sier at de skal «verne liv». Det er i MIB sin oppfatning helt ubegripelig at en ansatt i beredskapsavdeling med redningsfridykkersertifikat, og all nødvendig trening skal la vær å dykke når det er en akutt pågående drukning. Redningsmannskaper har en grunnleggende handlingsplikt, og MIB mener at den blir brutt når trent brannmannskap ikke får redningsfridykke under en akutt drukning.

Avslutningsvis bemerkes det at brannmannskap har et yrke hvor faregraden er betydelig høyere enn mange andre yrker. I likhet med andre yrker som f.eks. politi, dykkere vil brannmannskap kunne bli utsatt for situasjoner hvor det er overhengende fare for liv og helse. Dette er en risiko som brannmenn er fullt klar over når de velger et yrke der faregraden er høy. Brannmannskap kan ikke sammenlignes med de fleste andre yrker, og lovverket bør skille på dette. I likhet med enkelte andre yrker som har unntak fra undervannsvømming uten pustegass som f.eks. tjenestemenn i politiets beredskapstropp bør det også være et unntak for brannvesenet i dette tilfellet.

Brannmannskap i MIB har gjennom systematisk trening, kurs og redningsaksjoner opparbeidet seg eksepsjonell god kompetanse og erfaring enn f.eks. ordinære svømmeinstruktører, lærere og badevakter (yrkesansatte som har lov til å fridykke). Dette må vektlegges.

Arbeidstilsynet må dokumentere at det er overhengende fare knyttet til MIB sin redningsfridykking, sammenlignet med annen dykkevirksomhet hvor det tilføres pustegass. MIB kan ikke se at tilsynet har oppfylt dette dokumentasjonskravet.

Med hilsen

Rune Larsen
Brannsjef

Dette dokumentet er elektronisk godkjent og trenger dermed ingen underskrift.

Kopi til:

Alfred Dumben	Slalombakken 4 F	1598	MOSS
Christian Mørdre	Tykkemyr 2	1597	MOSS
Hena Ilyas	Tykkemyr 2	1597	MOSS
Mette J. Kaspersen	Tykkemyr 2	1597	MOSS

STYRET FOR MOVAR IKS

Orienteringssak nr. 24/2019

TILBAKEMELDING PÅ EGENKONTROLLRAPPORT FOR AVLØPSOMRÅDET 2018

Vedlagt:

- Kopi av brev fra Fylkesmannen med tilbakemelding på egenkontrollrapport for 2018

Direktørens forslag til

VEDTAK:
Saken tas til orientering

SAKSORIENTERING:

MOVAR er i henhold til rapporteringsplikten i forurensningsforskriften og krav i utslippstillatelsene, gitt av Fylkesmannen, forpliktet å innrapportere egenkontrollrapport til Miljødirektoratet. Dette rapporteres årlig via alltinn.no (tidligere via KOSTRA) og gjøres for Kambo RA og Fuglevik RA hvor Fylkesmannen er forurensningsmyndighet, og Hestevold RA hvor Råde kommune er forurensningsmyndighet.

MOVAR mottok tilbakemelding på egenkontrollrapporten for 2018 i brev fra Fylkesmannen i Oslo og Viken datert 25.5.2019. Kopi av brevet følger vedlagt.

I brevet skriver Fylkesmannen at MOVAR IKS har hatt alvorlige avvik i rapporteringsåret 2018. Videre blir MOVAR bedt om å sende inn fullstendig rapport for Fuglevik RA sin slambehandling innen 28.5.2019.

Manglende data omkring slambehandlingen er nå innrapportert. Årsaken til at dette ikke ble innrapportert opprinnelig var en kombinasjon av feiltolking og feil i skjemaene som gjorde at det rett og slett ikke var mulig å få lagt inn dataene som manglet. Dette ble avklart og rettet etter telefonkontakt med saksbehandler hos Fylkesmannen.

Når det gjelder tilbakemeldingen om at MOVAR har hatt alvorlige avvik mener administrasjonen at dette delvis bygger på misforståelser hos Fylkesmannen.

I rapporteringen har administrasjonen oppgitt en dimensjonerende kapasitet for Fuglevik RA og Kambo RA som baserer seg på varslingsplikt for dette gitt i utslippstillatelsene fra i 2008. Fylkesmannen mener man skal oppgi hva anleggene faktisk er dimensjonert for (tekniske dimensjonerings-saka) når det gjelder evnen til å fjerne organisk materiale. Problemet er at da disse anleggene ble prosjektert og bygget, så var det fosforfjerning og ikke fjerning av organisk materiale som var i fokus. Dette gjenspeiler også opprinnelige utslippstillatelser. Det finnes med andre ord ingen tekniske data å rapportere. Fylkesmannen påpeker korrekt at både Kambo RA og Fuglevik RA er belastet med mer tilført mengde PE, målt som organisk stoff, enn det som krever varslingsplikt.

Vi har hatt tett dialog med Fylkesmannen de senere år rundt dette, og mener Fylkesmannen gjennom dette er kjent med at begge anleggene har belastning over varslingsgrensen. Vi er jo i en prosess nå for å bygge nytt Fuglevik RA som vil inkludere rensning av avløpsvann som i dag går til Kambo RA. Anlegget bygges nettopp for å håndtere nye krav knyttet til rensing av organisk stoff i tråd med EUs avløpsdirektiv og sekundærrensekravene.

Når det gjelder avvik på rensegrad for Kambo RA, mener administrasjonen også at dette også delvis bygger på misforståelse. Rensegraden for organisk stoff (målt som BOF₅) har korrekt gått nedover de senere år. Dette skyldes økt belastning, og at anlegget nå nærmer seg sin dimensjonerende belastning hva gjelder tilknyttede abonnenter.

Fylkesmannen skriver at dagens nivå for renses-effekter langt dårligere enn det som ble lagt til grunn for tillatelsen i 2008. Administrasjonen er uenig i dette da man siden 2008 har lagt til grunn at rensegrad for BOF₅ for begge anleggene skal være minimum 60 %. Denne renses-effekten er hva som man kan forvente fra et fullbelastet mekanisk/kjemisk renses-anlegg som de to nevnte.

Administrasjonen vil be om et møte med Fylkesmannen for å diskutere og avklare før brevet besvares.

Rygge, 12. juni 2019

Johnny Sundby (sign.)
Adm. direktør

Kaj-Werner Grimen (sign.)
Sektorsjef VA

MOVAR IKS
Kjellerødveien 30
1580 RYGGE

Saksbehandler, innvalgstelefon
Marte Rosnes, 69247516

Tilbakemelding på egenkontrollrapport for avløpssektoren 2018 - MOVAR IKS – Alvorlig avvik

---

MOVAR IKS har hatt alvorlige avvik i rapporteringsåret 2018 og må sende oss tilbakemelding med en plan for hvordan det arbeides for å rette opp avviket innen 1. august 2019. MOVAR IKS må også sende oss fullstendig rapport for Fuglevik RA slambehandling innen 28.05.2019.

Vi tar egenkontrollrapporteringen til etterretning.

Vi viser til rapporteringen vi har mottatt fra dere for Fuglevik avløpsanlegg og slambehandlingsanlegg, Kambo avløpsanlegg og slambehandlingsanlegg og Hestevold slambehandlingsanlegg.

Fuglevik avløpsanlegg

Dere rapporterer at anleggets dimensjonerende kapasitet i pe (BOF5) er 80 000. Tilført mengde i pe (BOF5) i 2018 beregner dere til å være 98 306. Vi forutsetter at avløpsanlegget ikke overbelastes slik at anlegget ikke kan driftes i henhold til i tillatelsen.

Vi registrerer at innløpskonsentrasjonen av 2,2',6,6'-tetrabrombisfenol A (TBBPA) og utløpskonsentrasjonen an di-(2-etylheksyl)ftalat (DEHP) er svært høye i 2018. Dersom dette er feilregistreringer ber vi om at dere gir oss tilbakemelding om dette. Dersom resultatene for 2019 viser tilsvarende verdier, ønsker vi at dere redegjør for dette. Videre er også konsentrasjonen av kadmium svært høy.

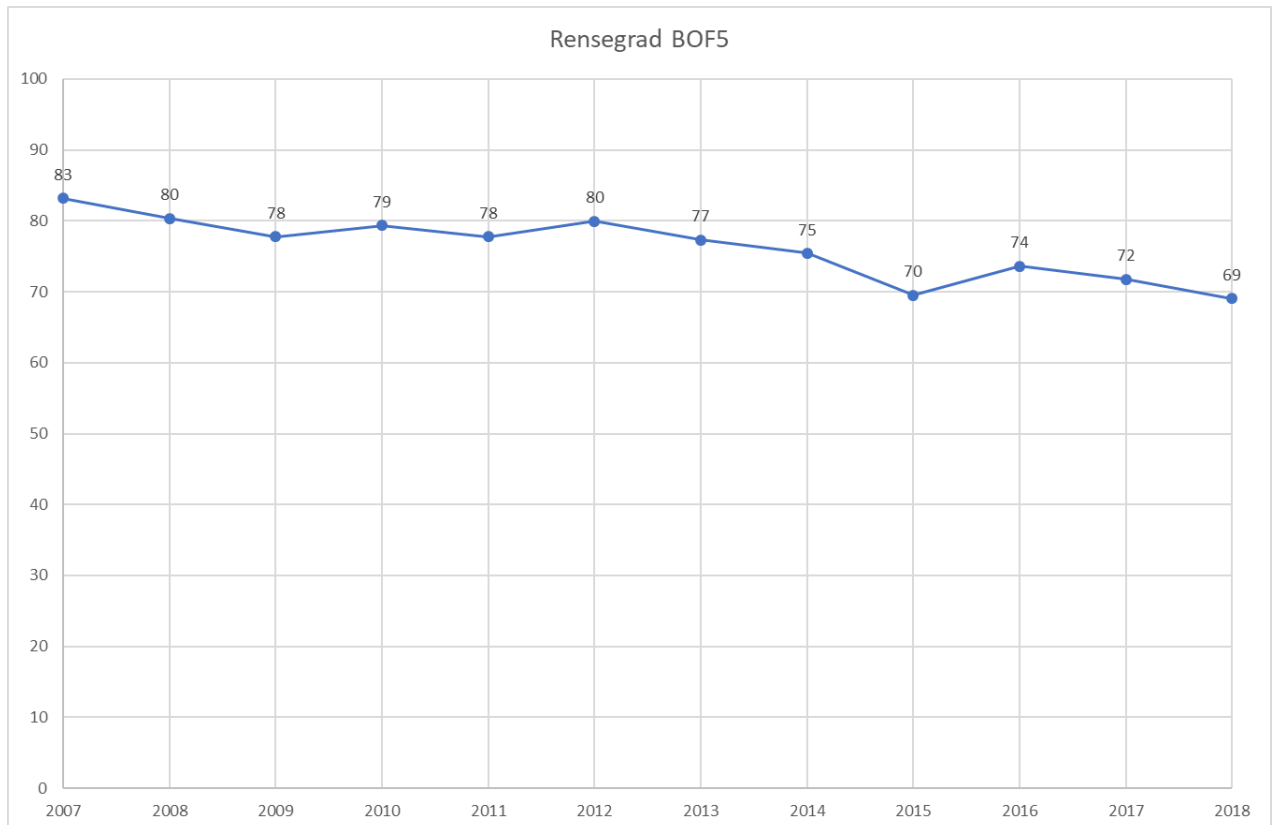
Kambo avløpsanlegg

Vi registrerer at total årlig tilført mengde fosfor i 2018 (ca 9 tonn) var langt høyere enn i 2017 (8,1 tonn). Sammenlignet med 2017 har det generelt vært større inn- og utslipp av BOF5, KOF, fosfor og nitrogen. Det samme gjelder for kobber, kvikksølv, sink og krom. Dette skyldes en høyere innløpskonsentrasjon, da vannmengden inn til anlegget i 2018 er lavere enn i 2017. I MOVARs ekstrarapportering fremkommer det at dimensjonerende og maksimal dimensjonerende tilrenning er regnet ut i fra faktisk tilrenning til anlegget. Dette er feil, da vi er ute etter avløpsanleggets tekniske spesifikasjoner. Det vil si hvilken mengde anlegget er dimensjonert til å ta imot under vanlig drift (dimensjonerende tilrenning), og den maksimale mengden vann anlegget kan

ta imot (maksimal dimensjonerende tilrenning). Dette sier noe om den hydrauliske kapasiteten til anlegget, og hvorvidt anlegget er dimensjonert riktig med tanke på hydraulisk belastning.

Tilsvarende er anleggets dimensjonerende kapasitet i pe (BOF5) og faktisk tilført mengde inkludert overløp i pe (BOF5) en indikator på hvorvidt anlegget er dimensjonert for den faktiske belastningen. Dere har rapportert at utslippstillatelsen legger premisset for anleggets dimensjonerende tilrenning i pe (BOF5), og at denne er 26 000. Deres beregning av tilført mengde pe (BOF5) er 31 114. Dette indikerer den organiske belastningen er høyere enn det anlegget er dimensjonert til, noe som også gjenspeiles i anleggets rensegrad for BOF5.

Rensegraden for BOF5 har blitt svært mye dårligere de siste 10 årene. I tillatelse til virksomhet etter forurensningsloven for MOVAR-Kambo renseanlegg av 2008, er kravet for rensing av BOF5 under pkt. 3.1; at dagens nivå for renseseffekt skal opprettholdes. Dagens nivå for renseseffekt er langt dårligere enn det som ble lagt til grunn for tillatelsen i 2008. MOVAR driver med dette i strid med gjeldende tillatelse. Dette er et alvorlig avvik.

Fylkesmannen har rapporteringsplikt til Miljødirektoratet om å rapportere om planer for avløpsrenseanlegg som ikke oppfyller rensekrav i henhold til tillatelse eller forskrift. Fylkesmannen ber derfor MOVAR om å sende Fylkesmannen en tilbakemelding med en plan for hvordan det arbeides for å rette opp avviket som omhandler manglende overholdelse av rensekravet for Kambo renseanlegg. En slik tilbakemelding med plan skal foreligge innen 1. august 2019.

Kambo slambehandling

Kambo avløpsanlegg har i 2018 levert 567 tonn avløpsslam til Norsk Gjenvinning i Holmestrand.

Fuglevik RA slambehandling

Vi registrerer at rapporteringen for slam ser ut til å være ufullstendig. Rapporteringen vil bli åpnet for redigering. Vi ber om at dere sender oss fullstendig rapport innen 28.05.2019.

Hestevold slambehandling

Hestevold renseanlegg har produsert 328 tonn slam i kvalitetsklasse 0, I eller II i 2018.

Egenrapportens data om årlige utslipp vil bli lagt ut på nettstedet Norske Utslipp i juni 2016. Se <http://www.norskeutslipp.no/no/Avlopsannlegg/?SectorID=100>

Rapporteringskjema for 2016 vil være tilgjengelig for utfylling med innlogging på Altinn fra januar 2017. Mer informasjon om rapporteringen finnes på Miljødirektoratets nettside:

<http://www.miljodirektoratet.no/no/Tjenester-og-verktoy/Skjema/Arlig-rapportering-for-avlop/>

Med hilsen

Hilde Sundt Skålevåg (e.f.)
seksjonssjef

Marte Rosnes
overingeniør

Dokumentet er elektronisk godkjent

STYRET FOR MOVAR IKS

Orienteringssak nr. 25/2019

SOLGÅRD AVFALLSPASS – TILBAKEMELDING PÅ EGENKONTROLLRAPPORT TIL MILJØVERNMYNDIGHETENE 2018

Vedlagt:

- Tilbakemelding fra Fylkesmannen av 24.05.2019

Direktørens forslag til

VEDTAK:
Saken tas til orientering

SAKSORIENTERING:

I vår tillatelse til drift av Solgård Avfallsplass av 21.11.2008, sist endret 05.10.2016 er det satt krav om årlig egenrapportering til miljøvernmyndighetene innen 01.03 påfølgende år.

Årsrapporten for 2018 består som tidligere år av en omfattende dokumentasjon og er fremlagt på styremøtet den 28.03.2019. Tilbakemeldingen fra Fylkesmannen i Oslo og Viken ligger vedlagt orienteringssaken.

Fylkesmannen bemerker at vurderingene i årsrapporten er grundige og gode. De har ikke skrevet avvik i forbindelse med årsrapporteringen.

Fra administrasjonens side mener vi det gir et signal om god drift i 2018. Dette til tross for at sigevannssystemet er noe underdimensjonert ved større nedbørsmengder.

Rygge, 12. juni 2019

Johnny Sundby (sign.)
Adm. direktør

Freddy Tangen (sign.)
Sektorsjef Renovasjon

Movar IKS avd renovasjon
Kjellerødveien 30
1580 RYGGE

Saksbehandler, innvalgstelefon
Marte Rosnes,

Tilbakemelding på egenkontrollrapport 2018 - Solgård Avfallsplass – Ingen avvik

---

Vi tar egenkontrollrapporten fra MOVAR IKS for Solgård avfallsplass for rapporteringsåret 2018 til etterretning.

Rapporterings skjema for 2019 vil være tilgjengelig for utfylling via Altinn fra januar 2020.

Vi viser til egenkontrollrapporten vi har mottatt fra dere for rapportåret 2018.

Rapporterte drifts- og utslippsdata

Dere har deponert 89 262,1 tonn avfall i 2018 i tillegg til 1 385,8 tonn dekkmasser. 71 766 tonn av de deponerte massene var slagg, støv, bunnaske og flyveaske (1671). Deponiets restkapasitet er 1 109 352 kubikkmeter.

Fylkesmannens vurdering

Vedlagt årsrapport med vurderinger er grundig og god. Vi ser positivt på at dere har økt fokus på å registrere avvik. Vi vil også bemerke at avviket «overløp av sigevann» ble håndtert på en god måte.

Fylkesmannen kan ikke se at det har vært avvik i rapporteringsåret 2018, men forventer at trendene dere selv påpeker i årsrapporten blir fulgt opp. Vi tar med dette egenkontrollrapporten for 2018 til etterretning. Vi forutsetter med dette at dere ikke har hatt andre utslipp som kan ha hatt betydning for miljøet i rapporteringsåret. Egenkontrollrapporten kan bli fulgt opp ved fremtidige tilsynsbesøk.

For oppdatert informasjon om rapporteringskrav og metode viser vi til veileder for egenkontrollrapporteringen, som er tilgjengelig på <http://www.miljodirektoratet.no/no/Tjenester-og-verktoy/Skjema/deponier/> og <http://www.miljodirektoratet.no/no/Tjenester-og-verktoy/Skjema/landbasert/>. Veilederne blir oppdatert årlig før hver rapporteringsperiode.

Rapporteringsskjema for 2019 vil være tilgjengelig for utfylling via Altinn i løpet av januar 2020.

Med hilsen

Kari Skogen (e.f.)
seksjonssjef

Marte Rosnes
overingeniør

Dokumentet er elektronisk godkjent

STYRET FOR MOVAR IKS

Orienteringssak nr. 26/2019

REVISJON AV SELSKAPSAVTALE OG EIERAVTALE FOR MOVAR IKS

Vedlagt:

- Representantskapsak 6-2019 med vedlegg

Direktørens forslag til

VEDTAK :
Saken tas til orientering

SAKSORIENTERING:

Styret har vært opptatt av å få revidert selskaps- og eieravtalen bl.a. som følge av kommunesammenslåingen mellom Moss og Rygge, jfr. O-sak 2-2019.

Representantskapets leder fremmet som kjent en sak for representantskapsmøtet i april, hvor det ble foreslått å nedsette en komite som skal utarbeide forslag til revidert selskapsavtale, eieravtale med vedlegg og retningslinjer for valgkomitéen.

I møtet 29.4. oppnevnte representantskapet de 5 ordførerne som komite, under ledelse av Vestby kommunes ordfører Tom Anders Ludvigsen. Komiteen har hatt to møter, hhv 10.5. og 6.6., og i tillegg gjort avklaringer på epost underveis. Adm. direktør i MOVAR har vært sekretær for komitéen, med Adm. og økonomisjef som stedfortreder i det første møtet.

Som det fremgår av fremlagt sak som skal til behandling i representantskapsmøte 21.6., er det gjort betydelig oppdateringer i avtaleverket, og da særlig eieravtalen, som jo var meget omfattende og innholdsrik.

Det er foreslått endringer hva gjelder representasjon i representantskapet, hvor hver kommune skal ha en representant, og fortrinnsvis ordfører med varaordfører som vara. Det er også foreslått å redusere størrelsen på styret fra 8 til 7 medlemmer, og antall varamedlemmer til 2. Det er ingen endringer hva gjelder ansattes representasjon, som følger av IKS-lovens §10.

I forslag til endring av vedlegg til eieravtalen er det også foreslått en endring av teksten knyttet til §B8, som beskriver hvordan oppgjør mellom kommunene og MOVAR kan finne sted basert på ny inntektsmodell, jfr. styresak 5 2019. Representantskapet vil i junimøtet først ta stilling denne saken, før de tar stilling til selskaps- og eieravtalen.

Rygge, 12. juni 2019

Johnny Sundby (sign.)
Adm. direktør

REPRESENTANTSKAPET FOR MOVAR IKS

Repr.sak 6/2019

REVISJON STYRENDE DOKUMENTER FOR MOVAR IKS

Fremlagt:

1. Utkast ny selskapsavtale
2. Utkast til eieravtale
3. Utkast til vedlegg til eieravtalen
4. Retningslinjer for valgkomité

INNSTILLING:

Komitéens innstilling til representantskapets vedtak:

Representantskapet oversender selskapsavtale, eieravtale med vedlegg, samt retningslinjer for valgkomitéen til eierkommunene for behandling. Kommunestyrene bes om å vedta fremlagte selskapsavtale, samt innstille for sine representanter i representantskapet om å vedta fremlagte eieravtale med vedlegg, inkludert retningslinjer for valgkomitéen.

SAKSORIENTERING:

I representantskapsmøtet i april 2019 behandlet representantskapet sak 4/2019; Revisjon av MOVARs selskapsavtale. I denne saken vedtok representantskapet å nedsette en komité bestående av ordførerne i de 5 eierkommunene, under ledelse av Tom Anders Ludvigsen, og med MOVARs adm. direktør som sekretær.

Komitéen fikk videre i oppdrag å revidere selskapsavtalen, eieravtalen med vedlegg, inkludert retningslinjene for valgkomitéen, slik at disse blir i overensstemmelse med ny eierstruktur etter sammenslåingen av kommunene Moss og Rygge. Komitéen har også valgt å oppdatere eierbrøk og brannbrøk i forbindelse med denne revisjonen. Disse skal da revideres neste gang i 2024.

Det er slik at selve selskapsavtalen skal behandles av hvert av kommunestyrene, som må fatte likelydende vedtak. Eieravtalen med vedlegg skal behandles av representantskapet i MOVAR. Siden eieravtalen med vedlegg berører en del forhold mellom selskapet og eierkommunene, er det naturlig at representantskapets beslutning også forankres i kommunestyrene.

Dokumentene følger saken i to versjoner, ett hvor endringene er synliggjort, og ett som viser dokumentet etter revisjon. Dette for økt lesbarhet. Komitéen har latt seg bistå av Advokat Knut Ekern i PwC for en juridisk gjennomgang og kvalitetssikring av dokumentene.

Foruten å korrigere forhold som berører Rygge/Moss, har komitéen oppdatert særlig eieravtalen, da denne var unødvendig omfangsrik. Formålsparagrafen til selskapet har fått en språklig justering, og man har valgt å forankre eneretten som kommunene gir selskapet i selskapsavtalen. Dette er sentralt, da selskapet vil ha forpliktelser ovenfor Østfold Avfallssortering IKS på vegne av kommunene, og som gjør dette nødvendig.

Videre er representasjon i representantskapet korrigert fra 16 til 4 medlemmer, og i eieravtalen er det foreslått at ordførerne utgjør representantskapet med varaordførerne som varamedlemmer. Videre er styret i selskapet foreslått redusert fra 8 til 7 medlemmer, hvor 2 av disse velges av og blant de ansatte i selskapet, som i dag.

I vedlegg til eieravtalen er teksten gjennomgått og oppdatert. I vedlegg B Avløp er det lagt inn forslag til en beskrivelse av inntektsmodell for avløp som forutsetter at representantskapet vedtar sak 2 2019. Dersom denne saken ikke vedtas, så korrigeres dette punktet tilbake til at «Kommunene betaler for behandling og transport basert på en pris pr kubikkmeter levert avløpsvann».

Saken er også oversendt MOVARs styre til orientering.

Rygge 11.6.2019

Tom Anders Ludvigsen (sign.)
Leder av komitéen

Johnny Sundby (sign.)
Sekretær for komitéen

SELSKAPSAVTALE FOR MOVAR IKS

§ 1 SELSKAPET

Selskapets navn er MOVAR IKS. Selskapet eies av kommunene Moss, ~~Rygge~~, Råde, Vestby og Våler. Selskapet har sitt forretningskontor i ~~Rygge-Moss~~ kommune.

§ 2 FORMÅL

MOVAR IKS er opprettet for å ivareta produksjon og forsyning av drikkevann, rensing av avløpsvann, innsamling, ~~behandling~~gjenvinning og behandling ~~og nedstrømsløsninger av~~ ~~og sluttbehandling av~~ av husholdningsavfall samt brann- rednings- og feiertjenester i henhold til eierkommunenes behov. Disse virksomhetsområdene avregnes til selvkost. For gjenvinning og behandling av husholdningsavfall er selskapet gitt enerett fra eierkommunene, og kan meddele denne eneretten helt eller delvis videre til andre selskap når disse er etablert for mottak eller behandling av husholdningsavfall.

Kommentert [S11]: Dette må inn grunnet ØAS.

Selskapet kan utnytte ledig kapasitet og kompetanse i en naturlig forlengelse av primærvirksomheten. Slik virksomhet må ikke på noen måte være i konflikt med hovedformålet.

MOVAR IKS kan inngå samarbeidsavtaler med andre og/eller inneha eierandeler i andre selskaper dersom dette følger som en naturlig del av virksomheten.

All forretningsmessig virksomhet av betydning skal skilles ut og utføres i egne selskaper.

§ 3 EIER- OG ANSVARSANDEL

Eier- og ansvarsandelen i selskapet er som følger:

Moss kommune:	~~44~~ <u>64</u> %
~~Rygge kommune:~~	~~21~~ %
Råde kommune:	10 %
Vestby kommune:	20 %
Våler kommune:	<u>65</u> %

Kommentert [S12]: Eierandelen er oppdatert basert på tall fra siste 4 år.

Andelene evalueres hvert 4. år, neste gang i ~~2020~~2024.

Kostnadsfordeling for Brann- og redning er som følger:

For perioden 2017-2020-2024 fordeles kostnadene etter følgende overgangsordningslik:

Kommune	2020	2021-2024
Moss	<u>65,10 %</u>	<u>63,9 %</u>
Råde	<u>8,10 %</u>	<u>9,0 %</u>
Vestby	<u>21,30 %</u>	<u>21,4 %</u>
Våler	<u>5,50 %</u>	<u>5,8 %</u>
SUM	<u>100,00 %</u>	<u>100,0 %</u>

Kommune	2017	2018	2019	2020	
Moss	56,4 %	52,9 %	49,3 %	45,7 %	
Rygge	15,2 %	16,6 %	18,0 %	19,4 %	
Råde	7,0 %	7,3 %	7,7 %	8,1 %	
Vestby	16,9 %	18,4 %	19,8 %	21,3 %	
Våler	4,5 %	4,8 %	5,2 %	5,5 %	
SUM	100,0 %	100,0 %	100,0 %	100,0 %	

Formatert tabell

Kostnadsfordeling for Brann- og redning evalueres hvert 4. år, neste gang i ~~2024~~2020.

§ 4 REPRESENTANTSKAPET

Representantskapet har ~~16~~4 medlemmer med like mange varamedlemmer, en fra hver eierkommune. Medlemmene representerer en stemmevekt tilsvarende kommunens eierandel ved avstemning.

Medlemmene fordeles slik:

- _____ Moss: _____ 6 medlemmer samt 6 varamedlemmer i rekke.
- _____ Rygge: _____ 3 medlemmer samt 3 varamedlemmer i rekke.
- _____ Råde: _____ 2 medlemmer samt 2 varamedlemmer i rekke.
- _____ Vestby: _____ 3 medlemmer samt 3 varamedlemmer i rekke.
- _____ Våler: _____ 2 medlemmer samt 2 varamedlemmer i rekke.

Innkalling til ordinære representantskapsmøter skal skje med minst 4 ukers varsel og skal inneholde sakliste. Innkalling med sakliste sendes eierkommunene med tilsvarende frist.

§ 5 STYRET OG DAGLIG LEDER

Selskapets styre består av ~~8~~7 medlemmer. ~~5~~6 av styrets medlemmer med ~~2~~3 varamedlemmer i rekke velges av representantskapet for 2 år etter forslag fra valgkomiteen. 2 av styrets medlemmer med varamedlemmer velges av og blant selskapets ansatte.

Selskapet ledes av en daglig leder som følger de retningslinjer og pålegg som styret gir.

§ 6 OPPTAK AV LÅN

Selskapet kan ta opp lån innenfor en samlet ramme på kr. 1 200 millioner kroner.

§ 7 TVISTER

Dersom det oppstår tvist mellom eierkommunene om fortolkningen eller gjennomføringen av denne avtalen, skal konflikten søkes løst gjennom forhandlinger. Tilsvarende gjelder ved uttreden.

Dersom forhandlinger ikke fører frem innen rimelig tid, skal tvisten søkes løst ved mekling. Mekler godkjent av Den Norske Advokatforening skal i så fall benyttes, eller annen godkjent mekler.

§ 8 ENDRING AV SELSKAPSAVTALEN

Endring av selskapsavtalen krever likelydende vedtak i alle eierkommunene.

Behandlet og vedtatt av:

Moss bystyre ~~19.09.2016~~[xx.xx.2019](#)

Rygge kommunestyre ~~16.06.2016~~[xx.xx.2019](#)

Råde kommunestyre ~~16.06.2016~~[xx.xx.2019](#)

Vestby kommunestyre ~~20.06.2016~~[xx.xx.2019](#)

Våler kommunestyre ~~16.06.2016~~[xx.xx.2019](#)

SELSKAPSAVTALE FOR MOVAR IKS

§ 1 SELSKAPET

Selskapets navn er MOVAR IKS. Selskapet eies av kommunene Moss, Råde, Vestby og Våler. Selskapet har sitt forretningskontor i Moss kommune.

§ 2 FORMÅL

MOVAR IKS er opprettet for å ivareta produksjon og forsyning av drikkevann, rensing av avløpsvann, innsamling, gjenvinning og behandling av husholdningsavfall samt brann- rednings- og feiertjenester i henhold til eierkommunenes behov. Disse virksomhetsområdene avregnes til selvkost. For gjenvinning og behandling av husholdningsavfall er selskapet gitt enerett fra eierkommunene, og kan meddele denne eneretten helt eller delvis videre til andre selskap når disse er etablert for mottak eller behandling av husholdningsavfall.

Selskapet kan utnytte ledig kapasitet og kompetanse i en naturlig forlengelse av primærvirksomheten. Slik virksomhet må ikke på noen måte være i konflikt med hovedformålet.

MOVAR IKS kan inngå samarbeidsavtaler med andre og/eller inneha eierandeler i andre selskaper dersom dette følger som en naturlig del av virksomheten.

All forretningsmessig virksomhet av betydning skal skilles ut og utføres i egne selskaper.

§ 3 EIER- OG ANSVARSANDEL

Eier- og ansvarsandelen i selskapet er som følger:

Moss kommune:	64 %
Råde kommune:	10 %
Vestby kommune:	20 %
Våler kommune:	6 %

Andelene evalueres hvert 4. år, neste gang i 2024.

Kostnadsfordeling for Brann- og redning er som følger:

For perioden 2020-2024 fordeles kostnadene slik:

Kommune	2020	2021-2024
Moss	65,10 %	63,9 %
Råde	8,10 %	9,0 %
Vestby	21,30 %	21,4 %
Våler	5,50 %	5,8 %
SUM	100,00 %	100,0 %

Kostnadsfordeling for Brann- og redning evalueres hvert 4. år, neste gang i 2024.

§ 4 REPRESENTANTSKAPET

Representantskapet har 4 medlemmer med like mange varamedlemmer, en fra hver eierkommune. Medlemmene representerer en stemmevekt tilsvarende kommunens eierandel ved avstemning.

Innkalling til ordinære representantskapsmøter skal skje med minst 4 ukers varsel og skal inneholde sakliste. Innkalling med sakliste sendes eierkommunene med tilsvarende frist.

§ 5 STYRET OG DAGLIG LEDER

Selskapets styre består av 7 medlemmer. 5 av styrets medlemmer med 2 varamedlemmer i rekke velges av representantskapet for 2 år etter forslag fra valgkomiteen. 2 av styrets medlemmer med varamedlemmer velges av og blant selskapets ansatte.

Selskapet ledes av en daglig leder som følger de retningslinjer og pålegg som styret gir.

§ 6 OPPTAK AV LÅN

Selskapet kan ta opp lån innenfor en samlet ramme på kr. 1 200 millioner kroner.

§ 7 TVISTER

Dersom det oppstår tvist mellom eierkommunene om fortolkningen eller gjennomføringen av denne avtalen, skal konflikten søkes løst gjennom forhandlinger. Tilsvarende gjelder ved uttreden.

Dersom forhandlinger ikke fører frem innen rimelig tid, skal tvisten søkes løst ved mekling. Mekler godkjent av Den Norske Advokatforening skal i så fall benyttes, eller annen godkjent mekler.

§ 8 ENDRING AV SELSKAPSAVTALEN

Endring av selskapsavtalen krever likelydende vedtak i alle eierkommunene.

Behandlet og vedtatt av:

Moss bystyre xx.xx.2019

Rygge kommunestyre xx.xx.2019

Råde kommunestyre xx.xx.2019

Vestby kommunestyre xx.xx.2019

Våler kommunestyre xx.xx.2019

Eieravtale for MOVAR IKS

Innhold

1. Avtalens formål	24
2. Formålet med MOVAR	2
3. Styringsdokumenter	42
4. Styringsorganer i selskapet	53
4.1. Møteplasser	95
4.1.1. Eiermøte	95
4.1.2. Fagmøter	95
1. Avtalens formål	2
2. Formålet med MOVAR	2
3. Styringsdokumenter	3
4. Styringsorganer i selskapet	4
4.1. Organer etter loven	5
4.1.1. Representantskap	5
4.1.2. Styret	7
4.2. Møteplasser	7
4.2.1. Eiermøte	7
4.2.2. Bestiller- og utføremøter	8
5. Økonomiske forhold	8
5.1. Eierandel	8
5.2. Økonomiforvaltning, regnskap og revisjon	8
6. Endring av selskapsavtalen, utelukkelse med mer	9

Vedlegg A – Levering av vann

Vedlegg B – Mottak og behandling av avløpsvann

Vedlegg C – Renovasjon og avfallhåndtering

Vedlegg D – Brann og feiervesen

1. Avtalens formål

Denne avtalen er inngått mellom kommunene Moss, Rygge, Vestby, Råde og Våler som eiere av det interkommunale selskapet MOVAR IKS (kalt MOVAR).

Selskapsavtalen er det formelle juridiske dokumentet som regulerer rammene for MOVAR.¹ Formålet med ~~denne avtalen~~ eieravtalen er å regulere forhold mellom eierne som ikke er nedtegnet i selskapsavtalen. Vedtakelse av, og endringer i, selskapsavtalen må til behandling i de deltakende kommuners kommunestyre. Vedtakelse av, og eventuelt endringer i, eieravtalen vedtas av representantskapet. Kommunestyrene skal orienteres om ~~avtalen og~~ eventuelle endringer i eieravtalen.

2. Formålet med MOVAR

~~Private aktører vil alltid forsøke å komme inn på markeder hvor det er mulig å tjene penger. Blant annet etter at definisjonene av avfall ble endret i 2004 og det ble konkurranse om næringsavfallet ble det viktig å synliggjøre i selskapets formål at selskapet forsøker å opptre ryddig. Dette for å unngå mistenkeliggjøring av selskapet om hvorvidt det foregår kryssubsidiering mellom den delen av MOVAR sine tjenester som utføres til selvkost og de områder selskapet leverer sine tjenester i et marked.~~

~~Definisjonen av MOVAR i dag lyder derfor som følger:~~

Formålet med MOVAR IKS fremgår av selskapsavtalen § 2. Formålet med datterselskapet MOVAR Næring AS fremgår av dette selskapets vedtekter § 3. Strukturen er som illustrert i figuren under:

~~MOVAR IKS er opprettet for å ivareta produksjon av drikkevann, rensing av avløpsvann, innsamling og sluttbehandling av husholdningsavfall samt brann- rednings- og feiertjenester i henhold til eierkommunenes behov. Disse virksomhetsområdene avregnes til selvkost.~~

~~Selskapet kan utnytte ledig kapasitet og kompetanse i en naturlig forlengelse av primærvirksomheten. Slik virksomhet må ikke på noen måte være i konflikt med hovedformålet.~~

~~MOVAR IKS kan inngå samarbeidsavtaler med andre og/eller inneha eierandeler i andre selskaper dersom dette følger som en naturlig del av virksomheten.~~

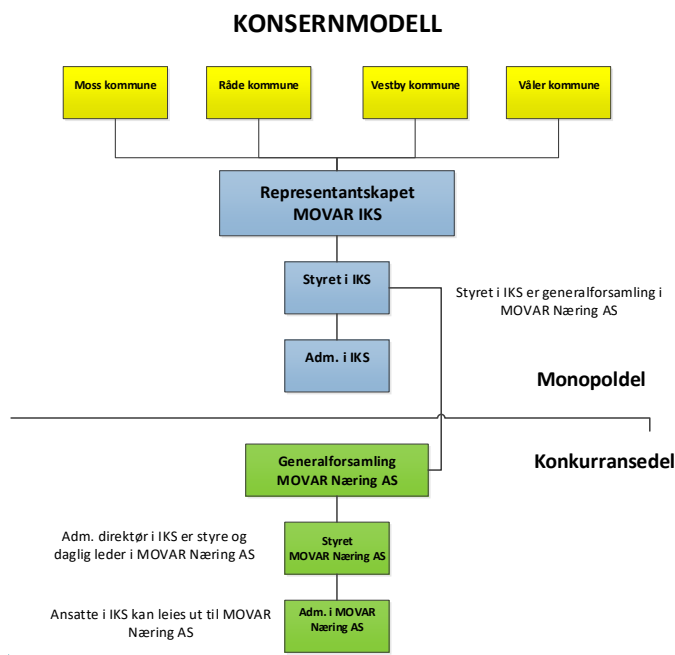
~~All forretningsmessig virksomhet av betydning skal skilles ut og utføres i egne selskaper.~~

¹ Se lov om interkommunale selskaper av 29. januar 1999 nr. 6. (IKS-loven) § 4, 3.ledd

MOVAR etablerte MOVAR Næring AS i 2006. Dette ble gjort av strategiske hensyn for konsernets forretningsutvikling og for å rydde mellom selvkosttjenester og tjenester selskapet utfører i et marked, fordi det i perioder er viktig og lønnsomt for MOVAR å kunne benytte ledig kapasitet i selskapet til annet enn det som er selskapets primærfomål, men som hører naturlig inn under dette.

Formålet med MOVAR Næring as er definert som følger i vedtektene:

*"Selskapets formål er å drive næringsvirksomhet innenfor de områder MOVAR IKS opererer på, og som ikke er begrenset av selvkostprinsippet, det vil si næringsvirksomhet innenfor vannforsyning, avløpsrensing, renovasjon og brann- og feiervirksomhet. Herunder kan også inngå utleie av eiendom."*²

Figur 1: MOVAR- konsernet

Eierkommunene kan påvirke utviklingen i MOVAR Næring as gjennom moderselskapet MOVAR IKS. Dette gjennom vedtakelse av formålet med MOVAR IKS, se selskapsavtalen § 2 og gjennom representantskapet, da først og fremst ved valg

² Vedtektene til MOVAR Næring § 3

Feltkode endret

av styremedlemmer til MOVAR IKS. Alle avtaler som regulerer driftsforhold mellom morselskap og datterselskap er nedtegnet.³

3. Styringsdokumenter

~~MOVAR er organisert som et interkommunalt selskap etter IKS-loven. Loven og forskriftene til IKS-loven, samt selskapsavtalen er de øverste formelle rammene for MOVAR. For tjenestene MOVAR leverer gjelder forurensningsloven innen renovasjon⁴ og brann- og eksplosjonsvernloven innen brann.⁵ Vann og avløpssektoren (VA) reguleres av en rekke lover.⁶~~

I tillegg til de juridiske rammene [i lovgivning og selskapsavtale](#) for MOVAR er det utarbeidet dokumenter som regulerer styring av MOVAR på ulike nivåer. IKS-loven og selskapsavtalen går foran disse dokumentene som er utarbeidet som verktøy for gjennomsiktighet og forutsigbarhet i eierskapet av det interkommunale selskapet.

Styringsdokumentene for MOVAR er følgende:

- Eieravtale
- Retningslinjer for valgkomiteen
- Styreinstruks
- Strategiplan
- Instruks for daglig leder
- Internkontroll
- [Etiske retningslinjer og regler for varsling](#)
- [Fullmaktsreglement](#)

Selskapets styringsdokumenter bør være harmonisert med eierkommunenes eierstrategier. Det er uheldig om kommunene "eier ulikt", jf. figur 2: Strategisk eierstyring. Eventuelt forvaltningskontroll i MOVAR etter kommuneloven (kml) § 80 bør derfor inkludere alle deltakerkommunene.

Avtale	Beskrivelse	Vedtar opprettelsen	Forvalter	Har myndighet til å endre
Eieravtale	Regulerer forhold mellom eierne som ikke er nedtegnet i selskapsavtalen.	R (K skal orienteres)	R	R (K skal orienteres)
Styreinstruks	Regulerer styrets arbeidsmåte og form, samt styrets myndighet og styrets forhold til daglig leder.	S (R bør orienteres)	S	S (R bør orienteres)
Instruks for daglig leder	Regulerer daglig leders oppgaver og myndighet i forhold til styret, samt direktørs oppgaver og ansvar knyttet til daglig drift i selskapet.	S (DL skal involveres)	S	S (DL skal involveres)
Internkontroll	Angir selskapets og lederansvar i forhold til lovpålagt HMS arbeid. Regulerer vernearbeidet i selskapet.	DL (S bør orienteres)	DL	DL
Etiske retningslinjer	Angir hva som etter selskapets forhold må anses å være uetisk. Regulerer atferd som etter selskapets forhold ikke anses å ha integritet og dårlig forståelse av godt skjønn.	S	DL	S
Varslingsregler	Lovpålagt rutine for hva som er varsling, hvordan varsling skal skje og hvordan en varslersak i MOVAR skal behandles.	DL (S bør orienteres)	DL	DL (S bør orienteres)
Driftsavtaler	Angir hva som etter selskapets forhold er driftsmessige spørsmål og hvordan driftsmessige spørsmål i skjæringspunktet mellom kommunene og MOVAR håndteres.	ADM (S bør påse at det gjøres)	ADM	ADM

K=Kommunenstyrene i deltakerkommunene

R=Representantskapet

S=Styret

DL=Daglig leder i MOVAR

Adm= administrasjonen i kommunene og administrasjonen ved daglig leder i MOVAR

³ Aksjeloven av 13. juni 1997 nr. 44 § 6-13 (3)

4. Styringsorganer i selskapet

Kommunestyrene i deltakerkommunene er de reelle eierne av MOVAR. Styret er øverste forvalter i selskapet og har driftsansvar innenfor rammene av selskapsavtalen, eieravtalen, formålet og andre vedtak og retningslinjer truffet av representantskapet.

Hvordan den enkelte kommune forvalter sitt eierskap i MOVAR har betydning for selskapets og kommunens demokratiske legitimitet og omdømme.

Før den enkelte folkevalgte vil eierrollen utøves som medlem av kommunestyret, ikke som "enkeltpolitiker". Kommunestyret utøver derfor eierskapet i MOVAR som et kollegialt organ.

De folkevalgtes rolle som eier kan komme i konflikt den folkevalgte ombudsrollen. Politikere kan bli konfrontert av velgere, interessenter og media om disposisjoner selskapet har foretatt. Som politiker kan man ha meninger om disse sakene, og det kan også forventes at man skal ha meninger. I slike situasjoner er det vesentlig at man uttaler seg som politiker (i den grad forholdet overhodet skal kommenteres), og ikke som eier. Er man samtidig deltaker i selskapets representantskap eller medlem av selskapets styre er det enda viktigere at rolleforståelsen er presis og uttalt. Kommunestyret velger kommunens deltakere til representantskapet. Gjennom deltakelse i representantskapet forvalter kommunen sitt eierskap i MOVAR.

MOVAR som et interkommunalt selskap oppfordrer eierkommunene til å drøfte slike situasjoner og gi seg selv kompetanse i eierrollen og det komplekse i at demokratiske organer eier selskaper.

Kommunene kan instruere sine deltakere i representantskapet. Det bør derfor etablere gode rutiner for informasjonsutveksling mellom representantskapsdeltakere og kommuner som eier. Eieravtalen relaterer seg til MOVAR og det er både i selskapets og kommunenes interesse at forståelsen og anvendelsen av eierrollen er omforent.

Representantskapet

Deltagerne utøver sin myndighet i selskapet gjennom representantskapet, som er selskapets øverste organ. Kommunestyrene i eierkommunene velger selv sine medlemmer og varamedlemmer til representantskapet. Fortrinnsvis skal eierkommunene velge hhv. ordfører og varaordfører som medlem av representantskapet og som varamedlem. Valgperioden følger kommunevalgperioden. Representantskapet velger selv sin leder og nestleder for 4 år om gangen. Godtgjøring av representantskapsmedlemmer gjøres av kommunene.⁷ Vårmtøtet avholdes innen utgangen av april måned. Representantskapets leder innkaller representantskapet og innkallingen skal være skriftlig. Innkallingen skal inneholde sakliste og gis med minst 4 ukers varsel.

Representantskapets leder kan selv kalle inn til ekstraordinært representantskapsmøte eller når styret, revisor, minst en av eierne eller minst 5 av representantskapets medlemmer krever det. Ekstraordinært representantskapsmøte kan innkalles med kortere frist enn 4 uker i tilfeller hvor dette er nødvendig.

⁷ Se brev fra KRD til Øvre Romerike Revisjonsdistrikt IKS datert 13. mai 2009

Representantskapsmøte skal behandle følgende saker:

- Godkjenne årsmelding og regnskap
- Vedta bindende budsjetttrammer for neste kalenderår
- Godkjenne rammer for låneopptak og fremme dette for eierkommunene
- Vedta investeringsplan og økonomiplan for de neste 4 år
- Anbefale endringer i selskapsavtalen og fremme dette som forslag for eierkommunene og endre eieravtalen ved behov
- Godkjenne pantsettelse eller salg av selskapets faste eiendommer
- Velge styre, dets leder og nestleder
- Vedta godtgjørelse til styret
- Velge leder og nestleder i representantskapet
- Vedta konkurransegrunnlag for kjøp av revisjonstjenester
- Andre saker som er meldt inn til representantskapet

Styret

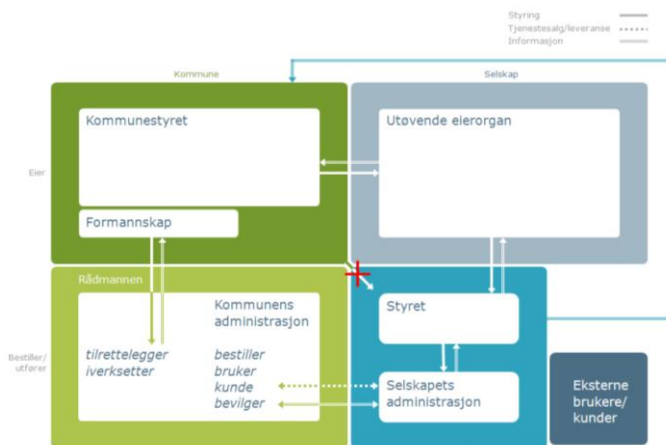
Forvaltningen av selskapet hører under styret, som har ansvar for en tilfredsstillende organisasjon av selskapets virksomhet. Styret skal påse at virksomheten drives i samsvar med selskapets formål, selskapsavtalen, selskapets årsbudsjett og andre vedtak og retningslinjer fastsatt av representantskapet, og skal sørge for at bokføringen og formuesforvaltningen er gjenstand for betryggende kontroll. Styret ansetter daglig leder og skal føre tilsyn med daglig leders ledelse av virksomheten. Styret i MOVAR (morselskapet) er generalforsamling i MOVAR Næring AS (datterselskapet).

I retningslinjer for valgkomité framgår hvordan styret skal søkes sammensatt og hva som i denne sammenheng skal vektlegges av valgkomiteen.

Daglig leder

Daglig leder forestår den daglige ledelse av selskapet og skal følge de retningslinjer og pålegg som styret har gitt. Den daglige ledelse omfatter ikke saker som etter selskapets forhold er av uvanlig art eller av stor betydning.

Daglig leder representerer selskapet utad i saker som faller inn under dennes myndighet.

Figur 2: Strategisk eierstyring

Organer etter loven

4.1.1. Representantskap

MOVAR er etablert som et verktøy for eierkommunene og eierne styrer selskapet gjennom formelle vedtak i representantskapet. Godtgjøring av representantskapsmedlemmer gjøres av kommunene.⁶ Kommunestyrene i eierkommunene velger selv sine medlemmer og varamedlemmer til representantskapet. Valgperioden følger kommunevalgperioden. Representantskapet velger selv sin leder og nestleder for 4 år om gangen.

Representantskapet velger selskapets styre. Valg av styret er representantskapets viktigste oppgave. I perioden mellom representantskapsmøtene er det styret som har forvaltnings- og driftsansvar for selskapet.

Vår møtet avholdes innen utgangen av april måned. Representantskapets leder innkaller representantskapet og innkallingen skal være skriftlig. Innkallingen skal innholde sakliste og gis med minst 4 ukers varsel.

Innkallingen skal gå til deltakerkommunene med samme frist. Dette for at kommunene kan få tid til å behandle saker av viktighet slik at de har mulighet til å instruere sine representantskapsmedlemmer på saker som er av betydning for den respektive kommune.

Representantskapets leder kan selv kalle inn til ekstraordinært representantskapsmøte eller når styret, revisor, minst en av eierne eller minst 5 av representantskapets medlemmer krever det.

⁶ Se brev fra KRD til Øvre Romerike Revisjonsdistrikt IKS datert 13. mai 2009.

Ekstraordinært representantskapsmøte kan innkalles med kortere frist enn 4 uker i tilfeller hvor dette er nødvendig.

Representantskapsmøte skal behandle følgende saker:

- Godkjenne årsmelding og regnskap
- Vedta bindende budsjettammer for neste kalenderår
- Godkjenne rammer for låneopptak og fremme dette for eierkommunene
- Vedta investeringsplan og økonomiplan for de neste 4 år
- Anbefale endringer i selskapsavtalen og fremme dette som forslag for eierkommunene og endre eieravtalen ved behov
- Godkjenne pantsettelse eller salg av selskapets faste eiendommer
- Velge styre, dets leder og nestleder
- Vedta godtgjørelse til styret
- Velge leder og nestleder i representantskapet
- Vedta konkurransegrunnlag for kjøp av revisjonstjenester
- Andre saker som er meldt inn til representantskapet

Det skal føres protokoll fra representantskapsmøtet som skal oppleses og underskrives av møteleder eller to av medlemmene ved møtets slutt.

Representantskapet er beslutningsdyktig når mer enn halvparten av medlemmene er til stede. Som representantskapets vedtak gjelder det som flertallet har stemt for. Ved stemmelikhet er møtelederens stemme avgjørende.

Styrets leder og daglig leder har plikt til, de øvrige styremedlemmer har rett til, å møte i representantskapet og til å uttale seg.

4.1.2. Styret

Styret i MOVAR IKS er et kollegialt organ og styremedlemmenes lojalitet er til selskapet. Styrets oppgave er å utvikle MOVAR til det beste for alle eierne. Styret er selskapets øverste forvalter og styremedlemmene er personlig ansvarlige for disposisjoner de foretar seg under utøvelsen av dette vervet.

Styret har ansvar for en tilfredsstillende organisering av selskapets virksomhet og skal påse at virksomheten drives i samsvar med selskapets formål, selskapsavtalen, eieravtalen, selskapets økonomiplan, vedtak og retningslinjer fastsatt av representantskapet. Styret skal også sørge for at bokføringen og formuesforvaltningen er gjenstand for betryggende kontroll. Styret har ansvar for å føre tilsyn med daglig leders ledelse av virksomheten.

Styrevervet er et personlig verv og ikke på noen måte et politisk verv. Styrevervet kan den enkelte takke nei til. Det enkelte styremedlem representerer ingen andre enn seg selv og er bare ansvarlige overfor seg selv og styrets medlemmer for øvrig under utøvelsen av vervet. Varamedlemmene til styret trer inn som ordinære styremedlemmer når de møter, med det ansvar dette medfører.

Medlemmer av styret bør være villige til å tilegne seg kompetanse som styret har behov for. MOVAR skal tilby slik opplæring til styremedlemmene. Styret skal evaluere sitt arbeid og på denne måten bidra

til at styret utvikler seg som et team og et kollegium.

Styret ansetter daglig leder og har øverste arbeidsgiveransvar for det personell som til enhver tid er ansatt i virksomheten. Daglig leder er arbeidsgiver med det daglige ansvaret.

Styrets leder har i utgangspunktet den samme myndighet som de øvrige styremedlemmene med unntak av ledelsesansvaret for styremøtene og sakslisten. Styret kan gi styreleder myndighet på områder det er hensiktsmessig, for eksempel myndighet til å uttale seg på vegne av styret og til å ivareta styrets arbeidsgiverfunksjon overfor daglig leder.

I retningslinjer for valgkomité framgår hvordan styret skal søkes sammensatt og hva som i denne sammenheng skal vektlegges av valgkomiteen.

Daglig leder og styrets leder tegner selskapets firma.

Styret i MOVAR (mørselskapet) er generalforsamling i MOVAR Næring AS (datterselskapet).

4.2.4.1. Møteplasser

4.2.4.1.1. Eiermøte

MOVAR er tjent med forutsigbarhet for å løse sin oppgave på vegne av alle eierne og deres innbyggere. Hver enkelt eierkommune er på samme tid eier, bestiller og kunde. Det er ikke likegyldig hvem i kommunene som kommuniserer med selskapet på hvilket nivå og hvordan dette skjer.

I et selskap som eies av ~~fem-fire~~ ulike demokratiske organ kan eiermøter være en god arena å ta opp saker på et uformelt nivå. Form og innhold på eiermøtet bestemmes ut fra hva som skal drøftes. Det viktige er at møtet har et uformelt preg og en uformell ramme.

Eiermøte er en uformell arena hvor selskapets utvikling og strategi kan luftes, drøftes og diskuteres. Eiermøter må ikke forveksles med representantskapsmøter, da eiermøter *ikke* fatter formelle vedtak. ~~Eiermøte bør heller ikke legge føringer eller gi signaler av en slik art at det griper inn i styrets myndighetsområde og kompetanse.~~

Deltakere på eiermøter kan variere ut fra agendaen på møtet, ~~og det er selskapet som inviterer til eiermøtene. Et eiermøte kan initieres av eierne, men det er like fullt selskapet som inviterer til møtet.~~

4.2.4.1.2. Bestiller og utfører møter Fagmøter

Det skal etableres likelydende driftsavtaler og renovasjonsforsrifter med hver eierkommune og det skal innføres en ordning med møter mellom kommunene som bestillere og MOVAR som utfører på et administrativt nivå. ~~Disse møtene benevnes bestiller og utfører møter. Eierkommunens folkevalgte skal ikke møte på disse møtene.~~

~~Bestiller og utfører møtene Fagmøtene~~ skal ivareta dialogen om MOVARs tjenesteproduksjon på vegne av deltakerkommunene. Bestiller – og utførerrøllene skal kommuniseres gjennom den/de fagansvarlige i kommuneadministrasjonen og administrasjonen i selskapet.

~~Bestiller og utfører møtet gjennomføres minst én gang i året og det skal foreligge referat fra møtene.~~

Økonomiske forhold

Eierandel

En gang i hver representantskapsperiode skal eierandelen evalueres, første gang innen ~~31.12.2015~~31.12.2024. Endringer av eierandeler betinger endring i selskapsavtalen.

Økonomiforvaltning, regnskap og revisjon

Representantskapet skal godkjenne rammer for låneopptak og fremme dette for eierkommunene. Endring av lånerammen medfører endring av selskapsavtalen og krever enstemmig vedtak i alle de deltakende kommunenes kommunestyre. Opptak av lån innenfor lånerammen gjøres av styret og godkjennes av fylkesmannen.⁹

Selskapet skal følge et vedtatt økonomireglement fullmaktsreglement.

Styret har plikt til å etterse at det føres lovmessig regnskap og at det foretas revisjon av selskapets regnskaper.

5. Endring av selskapsavtalen, utelukkelse med mer

Selskapsavtalen kan endres ved at deltakerne gjør likelydende vedtak om dette.

Styret skal uttale seg om forslag til endring av selskapsavtalen før endringsforlag fremmes for behandling hos deltakerne.

For utelukkelse, uttreden og oppløsning gjelder reglene i IKS-loven §§ 30 til 32 fullt ut.

---

⁹ Se IKS-loven § 22 og selskapsavtalen § 6.

Eieravtale for MOVAR IKS

Innhold

1. Avtalens formål	2
2. Formålet med MOVAR	2
3. Styringsdokumenter	3
4. Styringsorganer i selskapet	4
4.1. Møteplasser	5
4.1.1. Eiermøte	5
4.1.2. Fagmøter	5
Vedlegg A – Levering av vann	
Vedlegg B – Mottak og behandling av avløpsvann	
Vedlegg C – Renovasjon og avfallhåndtering	
Vedlegg D – Brann og feiervesen	

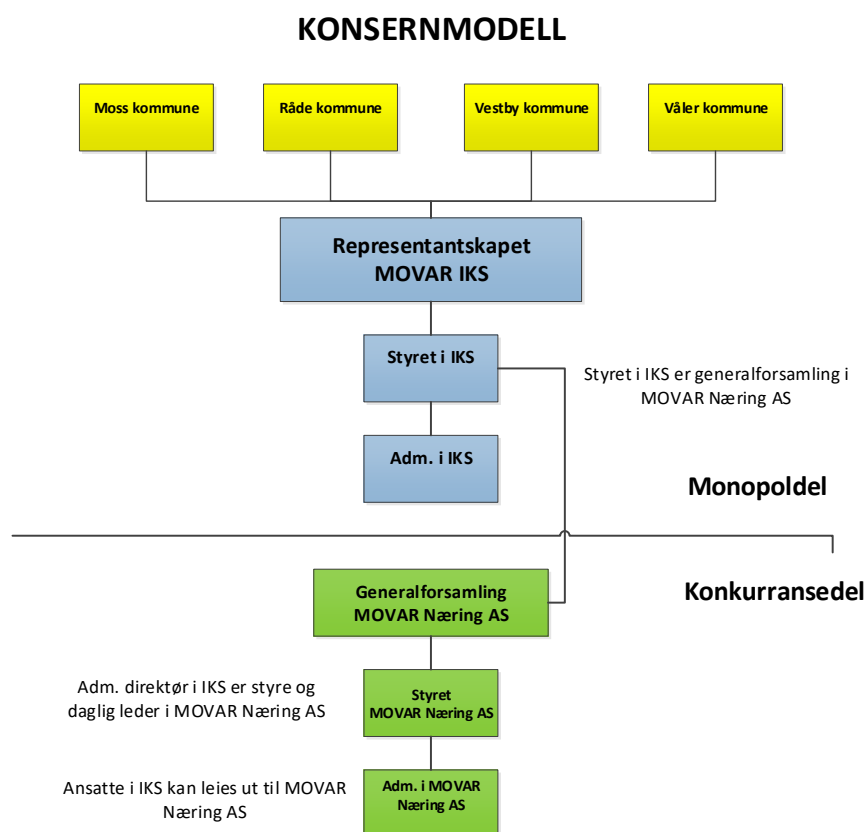
1. Avtalens formål

Denne avtalen er inngått mellom kommunene Moss, , Vestby, Råde og Våler som eiere av det interkommunale selskapet MOVAR IKS (kalt MOVAR).

Selskapsavtalen er det formelle juridiske dokumentet som regulerer rammene for MOVAR.¹ Formålet med eieravtalen er å regulere forhold mellom eierne som ikke er nedtegnet i selskapsavtalen. Vedtakelse av, og endringer i, selskapsavtalen må til behandling i de deltakende kommuners kommunestyre. Vedtakelse av, og eventuelt endringer i, eieravtalen vedtas av representantskapet. Kommunestyrene skal orienteres om eventuelle endringer i eieravtalen.

2. Formålet med MOVAR

Formålet med MOVAR IKS fremgår av selskapsavtalen § 2. Formålet med datterselskapet MOVAR Næring AS fremgår av dette selskaps vedtekter § 3. Strukturen er som illustrert i figuren under:

Figur 1: MOVAR- konsernet

Eierkommunene kan påvirke utviklingen i MOVAR Næring as gjennom moderselskapet MOVAR IKS. Dette gjennom vedtakelse av formålet med MOVAR IKS, se selskapsavtalen § 2 og gjennom representantskapet, da først og fremst ved valg av styremedlemmer til MOVAR IKS. Alle avtaler som regulerer driftsforhold mellom morselskap og datterselskap er nedtegnet.²

¹ Se lov om interkommunale selskaper av 29. januar 1999 nr. 6. (IKS-loven) § 4, 3.ledd

² Aksjeloven av 13. juni 1997 nr. 44 § 6-13 (3)

3. Styringsdokumenter

I tillegg til de juridiske rammene i lovgivning og selskapsavtale for MOVAR er det utarbeidet dokumenter som regulerer styring av MOVAR på ulike nivåer. IKS-loven og selskapsavtalen går foran disse dokumentene som er utarbeidet som verktøy for gjennomsiktighet og forutsigbarhet i eierskapet av det interkommunale selskapet.

Styringsdokumentene for MOVAR er følgende:

- Eieravtale
- Retningslinjer for valgkomiteen
- Styreinstruks
- Strategiplan
- Instruks for daglig leder
- Internkontroll
- Etske retningslinjer og regler for varsling
- Fullmaktsreglement

Selskapets styringsdokumenter bør være harmonisert med eierkommunenes eierstrategier. Det er uheldig om kommunene "eier ulikt", jf. figur 2: Strategisk eierstyring. Eventuelt forvaltningskontroll i MOVAR etter kommuneloven (kml) § 80 bør derfor inkludere alle deltakerkommunene.

Avtale	Beskrivelse	Vedtar opprettelsen	Forvalter	Har myndighet til å endre
Eieravtale	Regulerer forhold mellom eierne som ikke er nedtegnet i selskapsavtalen.	R (K skal orienteres)	R	R (K skal orienteres)
Styreinstruks	Regulerer styrets arbeidsmåte og form, samt styrets myndighet og styrets forhold til daglig leder.	S (R bør orienteres)	S	S (R bør orienteres)
Instruks for daglig leder	Regulerer daglig leders oppgaver og myndighet i forhold til styret, samt direktørs oppgaver og ansvar knyttet til daglig drift i selskapet.	S (DL skal involveres)	S	S (DL skal involveres)
Internkontroll	Angir selskapets og lederansvar i forhold til lovpålagt HMS arbeid. Regulerer vernearbeidet i selskapet.	DL (S bør orienteres)	DL	DL
Etske retningslinjer	Angir hva som etter selskapets forhold må anses å være uetisk. Regulerer atferd som etter selskapets forhold ikke anses å ha integritet og dårlig forståelse av godt skjønn.	S	DL	S
Varslingsregler	Lovpålagt rutine for hva som er varsling, hvordan varsling skal skje og hvordan en varslersak i MOVAR skal behandles.	DL (S bør orienteres)	DL	DL (S bør orienteres)
Driftsavtaler	Angir hva som etter selskapets forhold er driftsmessige spørsmål og hvordan driftsmessige spørsmål i skjæringspunktet mellom kommunene og MOVAR håndteres.	ADM (S bør påse at det gjøres)	ADM	ADM

K=Kommunenstyrene i deltakerkommunene

R=Representantskapet

S=Styret

DL=Daglig leder i MOVAR

Adm= administrasjonen i kommunene og administrasjonen ved daglig leder i MOVAR

4. Styringsorganer i selskapet

Representantskapet

Deltagerne utøver sin myndighet i selskapet gjennom representantskapet, som er selskapets øverste organ. Kommunestyrene i eierkommunene velger selv sine medlemmer og varamedlemmer til representantskapet. Fortrinnsvis skal eierkommunene velge hhv. ordfører og varaordfører som medlem av representantskapet og som varamedlem. Valgperioden følger kommunevalgperioden. Representantskapet velger selv sin leder og nestleder for 4 år om gangen. Godtgjøring av representantskapsmedlemmer gjøres av kommunene.³ Vårsmøtet avholdes innen utgangen av april måned. Representantskapets leder innkaller representantskapet og innkallingen skal være skriftlig. Innkallingen skal innholde sakliste og gis med minst 4 ukers varsel.

Representantskapets leder kan selv kalle inn til ekstraordinært representantskapsmøte eller når styret, revisor, minst en av eierne eller minst 5 av representantskapets medlemmer krever det. Ekstraordinært representantskapsmøte kan innkalles med kortere frist enn 4 uker i tilfeller hvor dette er nødvendig.

Representantskapsmøte skal behandle følgende saker:

- Godkjenne årsmelding og regnskap
- Vedta bindende budsjetttrammer for neste kalenderår
- Godkjenne rammer for låneopptak og fremme dette for eierkommunene
- Vedta investeringsplan og økonomiplan for de neste 4 år
- Anbefale endringer i selskapsavtalen og fremme dette som forslag for eierkommunene og endre eieravtalen ved behov
- Godkjenne pantsettelse eller salg av selskapets faste eiendommer
- Velge styre, dets leder og nestleder
- Vedta godtgjørelse til styret
- Velge leder og nestleder i representantskapet
- Vedta konkurransegrunnlag for kjøp av revisjonstjenester
- Andre saker som er meldt inn til representantskapet

Styret

Forvaltningen av selskapet hører under styret, som har ansvar for en tilfredsstillende organisasjon av selskapets virksomhet. Styret skal påse at virksomheten drives i samsvar med selskapets formål, selskapsavtalen, selskapets årsbudsjett og andre vedtak og retningslinjer fastsatt av representantskapet, og skal sørge for at bokføringen og formuesforvaltningen er gjenstand for betryggende kontroll. Styret ansetter daglig leder og skal føre tilsyn med daglig leders ledelse av virksomheten. Styret i MOVAR (morselskapet) er generalforsamling i MOVAR Næring AS (datterselskapet).

I retningslinjer for valgkomité framgår hvordan styret skal søkes sammensatt og hva som i denne sammenheng skal vektlegges av valgkomiteen.

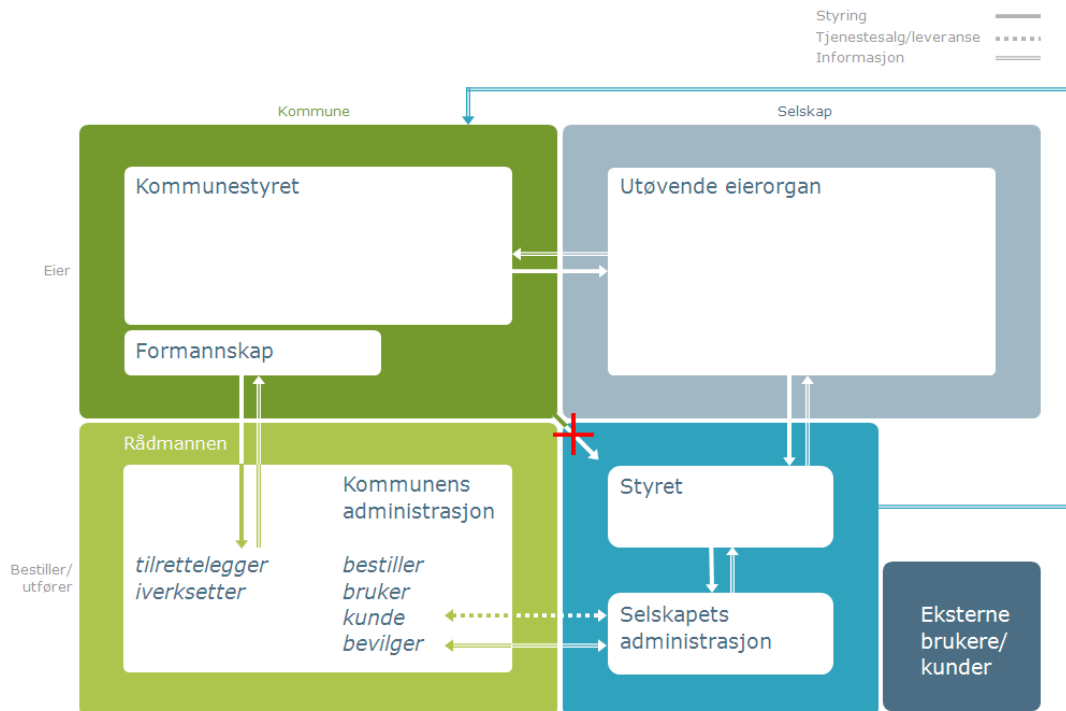
---

³ Se brev fra KRD til Øvre Romerike Revisjonsdistrikt IKS datert 13. mai 2009

Daglig leder

Daglig leder forestår den daglige ledelse av selskapet og skal følge de retningslinjer og pålegg som styret har gitt. Den daglige ledelse omfatter ikke saker som etter selskapets forhold er av uvanlig art eller av stor betydning.

Daglig leder representerer selskapet utad i saker som faller inn under dennes myndighet.

Figur 2: Strategisk eierstyring

4.1. Møteplasser

4.1.1. Eiermøte

I et selskap som eies av fire ulike demokratiske organ kan eiermøter være en god arena å ta opp saker på et uformelt nivå. Form og innhold på eiermøtet bestemmes ut fra hva som skal drøftes. Det viktige er at møtet har et uformelt preg og en uformell ramme.

Eiermøter må ikke forveksles med representantskapsmøter, da eiermøter *ikke* fatter formelle vedtak.

Deltakere på eiermøter kan variere ut fra agendaen på møtet.

4.1.2. Fagmøter

Det skal etableres likelydende driftsavtaler og renovasjonsforskrifter med hver eierkommune og det skal innføres en ordning med møter mellom kommunene som bestillere og MOVAR som utfører på et administrativt nivå.

Fagmøtene skal ivareta dialogen om MOVARs tjenesteproduksjon på vegne av deltakerkommunene. Bestiller – og utførerrollene skal kommuniseres gjennom den/de fagansvarlige i kommuneadministrasjonen og administrasjonen i selskapet.

VEDLEGG TIL SELSKAPSEIERAVTALE FOR MOVAR IKS

A. LEVERING AV VANN

§ A.1

MOVAR IKS forplikter seg til å dekke kommunene Moss, ~~Rygge~~, Råde og Vestby og Vålers behov for drikkevann/forbruksvann.

MOVAR IKS har også inngått avtale med Fredrikstad, ~~og Sarpsborg~~, Ås og Vestby kommune om leveranse/mottak av reservevann. Dette er regulert igjennom egne avtaleverk ~~med Fredrikstad og Sarpsborg kommune~~ mellom partene.

~~MOVAR IKS har i tillegg inngått avtale med Vestby og Ås kommune om leveranse/mottak av reservevann. Dette er regulert igjennom eget avtaleverk mellom partene.~~

MOVAR IKS forplikter seg til å ha anlegg, ~~og driftssystemer~~ og kompetanse som sikrer en tilfredsstillende og stabil vannforsyning.

Forøvrig gjelder de vilkår og rammebestemmelser som fremgår av MOVARs vedtekter og denne avtale.

§ A.2

Innenfor vannverkets kapasitet kan MOVAR IKS selge vann til andre.

Kommunene kan ikke levere vann fra vannverket til andre kommuner uten godkjenning fra representantskapet i MOVAR IKS.

Kommunene har heller ikke rett til å kjøpe vann fra andre uten tillatelse fra representantskapet.

§ A.3

Kommunene skal sørge for å ha et ledningsnett og en bassengkapasitet som sikrer at nødvendig vannmengde kan tas ut jevnt fordelt over døgnet. MOVAR IKS kan kreve at den

enkelte kommune til enhver tid har et utbygget bassengvolum på inntil 75 % av maksimalt døgnforbruk. MOVAR IKS skal godkjenne plasseringen av utjevningbassengene.

§ A.4

MOVAR IKS påtar seg ansvaret med å levere vannet ~~ved kommunegrensen til eierkommunene~~, enten gjennom egne ledninger eller ved å kjøpe transportkapasitet av kommunene.

MOVAR leverer vannet med det trykk som forbruk og bassengnivåer til enhver tid bestemmer.

Videre transport/fordeling av vannet er den enkelte kommunes ansvar.

~~MOVAR leverer vannet til Moss kommune via flere vannuttak på vannverkets vannledning mot Bjørnåsen høydebasseng.~~

MOVAR leverer vannet til Rygge-Moss kommune via flere vannuttak på vannverkets vannledning mot Bjørnåsen høydebasseng, samt via flere vannuttak på reservevannsledningen fra/mot Sarpsborg og Fredrikstad.

MOVAR leverer vannet til Råde kommune via flere vannuttak på reservevannsledningen fra/mot Sarpsborg og Fredrikstad.

MOVAR leverer vannet til Våler vannverk via 1 stk vannuttak. Våler vannverk forsyner dette videre til kommunens abonnenter. MOVAR leverer vannet til Våler via Moss kommune sitt ledningsnett.

MOVAR leverer vannet til Vestby kommune via 1 stk vannuttak. MOVAR leverer vannet til Vestby kommune via Moss kommune sitt ledningsnett.

§ A.5

MOVARs eiendomsgrense mot hver kommune eller flere kommuners fellesledninger er tilkoplingsflens etter måler.

De tilsluttede anlegg som tjener til å fordele vannet til kommunens forbrukere anlegges, eies og vedlikeholdes av vedkommende kommune.

Såvel MOVAR IKS som kommunene har plikt til å anordne og vedlikeholde sine anlegg på en slik måte at en jevn økonomisk og mest mulig sikker drift oppnås.

Feil skal straks etterspores og rettes.

Såfremt grove feil opptrer i en kommunes ledningsnett, kan MOVAR IKS bryte tilførselen til feilen er rettet, såfremt kommunen selv ikke kopler ut skadestedet.

Normalt skal MOVAR IKS betjene stengeventiler mot kommunene.

MOVAR IKS har rett til å iverksette driftsstans for ordinært vedlikehold og ettersyn til forut kunnngjort tid, med minst to dagers varsel.

Ved katastrofe, brudd på ledninger, feil i inntak og pumpestasjoner eller andre anlegg, har MOVAR IKS rett til straks å stenge vanntilførselen. Kommunene skal varsles omgående i henhold til gjeldende beredskapsplan.

I tilfelle vannmangel eller utsikt til sådan, kan MOVAR IKS ta de forholdsregler som er nødvendig for å sikre alle kommunene en redusert vannforsyning så lenge det er nødvendig.

§ A.6

MOVAR IKS forplikter seg til å levere et vann som tilfredsstillende de krav som stilles til drikkevann i Norge, innenfor de rammer som vannverkets tekniske muligheter til enhver tid setter.

MOVAR IKS skal sørge for å ha nødvendige kontrollrutiner, internkontrollsystem og beredskap, for å kunne fremlegge den dokumentasjon som myndigheter og kunder kan ha behov for.

§ A.7

Kommunene har ansvaret for å ha kontrollrutiner som sikrer at vannkvaliteten ~~sikres~~ ved transporten i det kommunale nettet opprettholdes helt frem til forbruker. og opprettholder en forsvarlig kvalitet når det kommer fram til forbruker.

§ A.8

Kommunene betaler for den mengde vann de mottar. MOVAR måler vannmengden som leveres kommunene ved alle vannuttakspunkter.

Prisen er definert som pris pr. m³ og skal være den samme for alle kommunene.

Prisen fastsettes av MOVAR IKS i forbindelse med budsjettbehandlingen hvert år.

Kommunene mottar regning en gang i måneden basert på stipulert vannmengde. Endelig avregning foretas så snart endelig årlig målt vannmengde er fastlagt.

Regningene forfaller til betaling etter 30 dager. Etter forfall beregnes morarenter etter Lov om renter ved forsinket betaling m.m. av 17.12.76.

§ A.9

Den vedtatte vannpris skal holdes fast for vedkommende budsjettår.

Overskudd/underskudd reguleres mot fond.

Representantskapet skal sørge for at vannverket til enhver tid har nødvendige fondsmidler og likviditet for å kunne dekke eventuelle driftsunderskudd, og for å kunne møte eventuelle fremtidige investeringer.

B. MOTTAK OG BEHANDLING AV AVLØPSVANN

§ B.1

MOVAR IKS forplikter seg til å ta imot avløpsvann fra kommunene Moss, ~~Rygge~~, Råde, Våler og Vestby, og gi dette en behandling i samsvar med utslippstillatelser, lover og forskrifter, og forøvrig på de vilkår og innen de rammer som fremgår av MOVARs vedtekter og denne avtale.

§ B.2

For kommunene Moss, ~~Rygge~~ og Råde gjelder avtalen hele kommunen.

For Våler og Vestby gjelder avtalen de deler av kommunene som i dag ikke sokner til andre renseanlegg (Svinndal Renseanlegg og Søndre Follo Renseanlegg).

Dersom kommunene ønsker å føre avløp til MOVAR IKS fra områder som i dag dekkes fra renseanlegg utenfor MOVAR IKS, eller foreta utbygginger som prinsipielt bryter med de dimensjoneringsdata som ligger til grunn for renseanleggene, skal kommunene ta dette opp til forhandling med MOVAR IKS før tiltakene kan settes i verk.

§ B.3

Kommunene forplikter seg til ikke å tilføre anleggene mere vann enn hva som normalt tilsvarer det antall p.e. som er i vedkommende avløpssone.

Kommunene forplikter seg også til å anlegge alt nytt ledningsnett etter som separatsystemet, ~~og ha som målsetting at ved fornyelse bygges gammelt nett om til separatsystem.~~

Kommunene skal sørge for at deres ledninger har en kvalitet som reduserer lekkasjer i størst mulig grad. Dette, for å sikre en jevn, økonomisk og sikker drift av renseanleggenenet.

Feil skal rettes så snart det er praktisk mulig. Så fremt grove feil opptrer i en kommunes ledningsnett, og manglene ikke utbedres, kan de ekstrakostnader dette påfører renseanlegget belastes vedkommende kommune.

~~Det skal kunne kreves tetthetsprøving av nye og bestående ledninger.~~

§ B.4

Til ledningsnett må det ikke føres gasser, stoffer eller væsker som kan skade driften [eller ledningsnett](#) ved renseanleggene [net](#), [eller som kan skade ledningsnett](#). Kommunene forutsetter å ha bestemmelser om dette i sine reglementer.

Kommunene plikter å føre kontroll med dette, og MOVAR IKS kan påby slik kontroll.

Kommunene gir MOVAR IKS myndighet til å kunne kreve gjennomførte tiltak hos bedrifter/virksomheter som tilfører renseanleggene avløpsvann som påvirker driften i svært negativ retning, eller er til skade for renseprosessen. Slike krav skal stilles i samråd med vedkommende kommune.

Ved inntredende katastrofe, ledningsbrudd m.v. har MOVAR IKS rett til å ta de forholdsregler, og treffe de tiltak som er påkrevet.

§ B.5

Dersom en abonnent i en kommune, eller en kommune tilfører avløpsvann av en type som øker rensekostnadene vesentlig, kan det gjøres vedtak om at slike økte kostnader skal belastes forurenseren.

§ B.6

Avløpsvannmengde inn til MOVAR IKS skal som hovedregel måles.

Der hvor målesystem enda ikke er etablert, har MOVAR IKS fullmakt til å stipulere mengden.

Der målerarrangementet ligger i direkte tilknytning til MOVARs hovedledningsnett, inngår målepunktet som MOVARs ansvar.

~~Måling kan også skje i siste pumpestasjon før hovedavløpssystemet. I slike tilfeller kan det gjøres avtaler om at ev. ledningstrekk fra kum i overgang mellom pumpeledning og selvfølgelig driftsmessig tillegges MOVAR IKS.~~

MOVAR IKS fastlegger hvilket måleutstyr som skal benyttes og måleresultatene skal kunne fjernoverføres til MOVAR IKS.

§ B.7

~~Kommunene betaler for behandling og transport basert på en pris pr. m³ levert avløpsvann.~~

~~Kommunene betaler for kostnadene MOVAR har forbundet med å eie, drifte og investere i sine avløpsanlegg.~~

~~80 % av de budsjetterte årlige kostnadene faktureres kommunene basert på en fordeling som samsvarer med forrige års prosentvise andel av tilførte avløpsmengder kommunene imellom.~~

~~Resterende 20 % av de budsjetterte årlige kostnadene faktureres eierkommunene basert på en budsjettert enhetspris (kr/m³ levert avløpsvann) og estimerte innkommende vannmengder fra hver enkelt kommune for det kommende året.~~

~~MOVAR fordeler de årlige budsjetterte kostnadene for hver kommune i 12 like deler og fakturerer disse månedlig.~~

~~Når året er omme avregnes 80%-andelen etter faktisk prosentvis andel av tilførte avløpsmengder kommunene imellom for året, mens 20%-andelen avregnes etter faktisk innkommende vannmengde fra hver enkelt kommune.~~

Der avløpsmengden måles, er det målt mengde som legges til grunn. Der mengden ikke måles eller hvor målingene åpenbart er feilaktige, stipuleres mengden av MOVAR IKS.

~~Prisen ~~Kostnadene~~ Det faste bidraget og avløpsprisen i kroner/kubikkmeter~~ fastsettes av MOVARs representantskap i forbindelse med budsjettbehandlingen hvert år.

~~Kommunene mottar regning en gang i måneden basert på stipulert mengde. Endelig avregning foretas så snart endelig årlig målt mengde er fastlagt.~~

Regningen forfaller til betaling etter 30 dager. Etter forfall beregnes morarenter etter Lov om renter ved forsinket betaling m.m. av 17.12.76.

§ B.8

~~Den vedtatte pris skal holdes fast i budsjettåret.~~

Overskudd/underskudd reguleres mot fonds.

Representantskapet skal sørge for at MOVAR IKS til enhver tid har nødvendige fonds og likviditet for å kunne dekke eventuelle driftsunderskudd, og for å kunne møte eventuelle fremtidige investeringer.

C. RENOVASJON / AVFALLSHÅNTERING

§ C.1

SOLGÅRD AVFALLSPASS

Kommunene Moss, ~~Rygge~~, Råde, Våler og Vestby har overdratt til MOVAR IKS og ha ansvaret for:

- Mottak av husholdningsavfall fra eierkommunene
- System for mottak av farlig avfall

-

MOVAR IKS har ansvar og eiendomsrett over alle innretninger og anlegg i tilknytning til dette. MOVAR har ansvaret for at anlegg og systemer drives i samsvar med konsesjoner, lover og forskrifter, og i tråd med selskapets vedtekter og avtaler.

MOVAR IKS forplikter å opprettholde et tilbud på avfallssiden som dekker eierkommunenes behov.

Kommunene forplikter seg til å overdra til MOVAR IKS den myndighet, fullmakt og eierskap til avfallet som er nødvendig for gjennomføring av oppgavene som er tildelt MOVAR.

Renovasjonsvirksomhetens kostnader ut over selvkostområdet belastes de som bruker anleggets tjenester.

Betaling for tjenestene skal skje etter veiing, måling eller andre kontrollerende tiltak MOVAR IKS bestemmer.

Solgård Avfallsplass har en rekke andre avfallsbaserte aktiviteter som faller utenom aktiviteter tilknyttet selvkostområdet. Overskudd fra denne typen aktiviteter holdes utenfor selvkostområdet og håndteres skattemessig i MOVAR Næring AS.

§ C.2

HUSHOLDNINGSRENOVASJON

Kommunene Moss, ~~Rygge~~, Råde, Våler og Vestby har overdratt til MOVAR IKS ansvaret for husholdningsrenovasjon etter følgende modeller:

Modell A

Moss har overdratt ansvar for innsamlingen, lagerhold og eierskapet til renovasjonsutstyr til MOVAR IKS.

Modell B

Kommunene ~~Rygge~~, Råde, Vestby og Våler har overdratt alt ansvar til MOVAR IKS med unntak av å vedta gebyrene, vedta forskriftene / forskriftsendringer.

For begge modellene

Kommunene forplikter seg til å overdra til MOVAR IKS den myndighet og eierskap til avfallet som er nødvendig for gjennomføring av oppgavene som er tildelt MOVAR.

MOVAR IKS forplikter seg til å opprettholde et tilbud vedrørende husholdningsavfall herunder farlig avfall som dekker kommunenes behov.

MOVAR IKS har ansvar for at anlegg og systemer drives i samsvar med konsesjoner, lover og forskrifter, og i tråd med selskapets vedtekter og avtaler.

MOVAR IKS forplikter seg til å ha et system som gjenspeiler kostnader og inntekter for den enkelte kommune.

[Det er opprettet en interkommunal særskilt klagenemnd som er klageinstans for vedtak fattet på bakgrunn av delegert myndighet.](#)

§ C.3

SLAMTØMMING

Kommunene ~~Rygge~~, Råde og Våler kommuner har overdratt til MOVAR IKS alt ansvar for tømming av tette tanker og slamavskillere / septiktanker, med unntak av å vedta gebyrene, vedta forskriftene / forskriftsendringer .

MOVAR IKS forplikter å opprettholde et tilbud vedrørende slamtømming som dekker kommunenes behov.

Kommunene forplikter seg til å overdra til MOVAR IKS den myndighet og eierskap til slammet som er nødvendig for gjennomføring av oppgavene som er tildelt MOVAR.

MOVAR IKS har ansvar for at anlegg og systemer drives i samsvar med konsesjoner, lover og forskrifter, og i tråd med selskapets vedtekter og avtaler.

MOVAR IKS forplikter seg til å ha et system som gjenspeiler kostnader og inntekter for den enkelte kommune.

Det er opprettet en interkommunal særskilt klagenemnd som er klageinstans for vedtak fattet på bakgrunn av delegert myndighet.

VEDLEGG TIL SELSKAPSEIERAVTALE FOR MOVAR IKS

D. BRANN- OG REDNINGSTJENESTE

§ D.1

Kommunene Moss, ~~Rygge~~, Råde, Våler og Vestby overdrar til MOVAR IKS å ha ansvaret for en felles interkommunal-brann- og redningstjeneste som dekker de ~~45~~ kommunene.

Den interkommunale brann- og redningstjenesten skal ha navnet «Mossregionens interkommunale brann- og redning», forkortet til «MIB».

For drift av MIB gjelder selskapsavtale for MOVAR IKS og denne avtale.

§ D.2

MIB skal dekke de ~~54~~ kommunenes plikter og ansvar etter:

- Lov av 14. juni 2002 nr. 20 om vern mot brann, eksplosjon og ulykker med farlig stoff og brannvesenets redningsoppgaver (Brann og eksplosjonsvernloven), samt forskrifter til loven.

Videre skal MIB ha ansvar for beredskap ved akutt forurensning, og eventuelle lover og forskrifter som legger brannteknisk ansvar på kommunene.

Dette innebærer bl.a. at styrende organer i MOVAR IKS har myndighet til å vedta felles dokumentasjon av brannvesenets organisering og dimensjonering (brannordning) for de ~~45~~ kommunene, og at styret i MOVAR IKS skal behandle saker av brannfaglig karakter.

~~Styret i MOVAR IKS~~ Det er opprettet en interkommunal særskilt klagenemnd som er klageinstans for vedtak fattet av brannsjef på bakgrunn av delegert myndighet.

§ D.3

Andre oppgaver som naturlig kan legges til en brann- og redningstjeneste, kan etter avtale legges til MIB.

Det er partenes intensjon at MIBs kunnskaper og kapasitet skal utnyttes så langt dette er forenlig med kravet om beredskap og brannforebyggende virksomhet, og at inntektene ved slik innsats skal kunne bidra til å styrke MIBs organisasjon og redusere netto driftsutgifter.

§ D.45

MIB leier inntil videre lokaler til brannstasjon av ~~Rygge-Moss~~ kommune og Vestby kommune ihht. leieavtaler. ~~Leiekostnader dekkes budsjettmessig av MIB.~~

MIBs hovedbrannstasjon som er plassert på Tykkemyr 2 i Moss kommune, er bygget og eiet av MOVAR IKS, og kostnadene knyttet til brannvesenets del av bygningen dekkes budsjettmessig av MIB. ~~Deler av brannstasjonen leier MOVAR IKS ut til felles 110-sentral for Østfold og Follo politidistrikter, Alarmsentral Brann Øst AS, mens leieinntektene regnskapsmessig tilfaller MIB.~~

§ D.56

Det er avtalt en kostnadsfordeling mellom kommunene som fremkommer av selskapsavtalens §3.

~~Netto kostnader er å forstå inkl. eventuelle kapitalkostnader og avsetninger.~~

Det foretas a-konto innbetalinger ~~pr. 1. i~~ hver måned med 1/12 av budsjettert årlig beløp. Eventuelle overskudd/underskudd overføres til neste års budsjett eller avsettes eller dekkes av fond avsatt til dette formål.

Feierseksjon:

Feierseksjonens kostnader fordeles mellom kommunene etter antall pipeløp pr. 31. desember året før budsjettet vedtas.

~~Netto kostnader er å forstå inkl. eventuelle kapitalkostnader og avsetninger.~~

MIB fører regnskap over antall pipeløp, og holder kommunene orientert om dette. Kommunene melder fortløpende inn endringer ~~i pipeløp~~ til MIB, som følger av kommunens byggesaksbehandling eller når de på annen måte får kunnskap om slike endringer.

Det foretas a-konto innbetalinger ~~pr. 1. i~~ hver måned med 1/12 av budsjettert årlig beløp. Eventuelle overskudd/underskudd overføres til neste års budsjett eller avsettes eller dekkes av fond avsatt til dette formål.

§ ~~D.67~~

Kommunene fastsetter og krever selv inn feieravgift.

§ ~~D.78~~

MIBs budsjett/regnskap behandles og vedtas som en del av budsjett/regnskap til MOVAR IKS av styrende organer i tråd med selskapsavtalen.

§ D.689

I tillegg til brann- og redningstjenestens primæroppgaver, jf. Brann- og eksplosjonsvernloven § 11, er partene enige om at MIB skal utføre følgende oppgaver:

- a) Kommunenes pålagte oppgaver til lagring og vedlikehold av sivilforsvarsmateriell, jf. Lov av 25. juni 2010 nr. 45 om kommunal beredskapsplikt, sivile beskyttelsestiltak og Sivilforsvaret (sivilbeskyttelsesloven) § 12, 1. ledd, bokstav d), jf. § 13.
- b) Merking av brannkummer i kommunene der dette er avtalt i skriftlig avtale. Kommunene har ansvaret for utbygging og vedlikehold av et forsvarlig system for vannforsyning med tilhørende brannkummer og/eller brannhydranter beregnet for helårs bruk.
- c) Være høringsinstans/rådgiver og yte bistand overfor kommunenes byggesaksavdelinger i byggesaker, hvor dette er knyttet til brannteknisk byggesaksbehandling etter gjeldende lover og forskrifter.
- d) Utføre andre oppgaver for kommunene etter nærmere avtale. Dersom en kommune ønsker tjenester utført av MIB etter nærmere avtale, skal det i avtalen fremgå avtalt godtgjøring for, og omfanget av tjenesten.
- e) Kommunenes oppgaver knyttet til beredskap og bekjempelse av akutt forurensning og uhell med farlig gods, jf. forurensningslovens bestemmelser, herunder delta i Interkommunalt ~~Utvalg Samarbeid~~ mot Akutt forurensning (~~UAISA~~) i region 1 Østfold og region 3 Indre Oslofjord gjennom operativ tjeneste og arbeidsutvalg. ~~Videre skal MOVARs/MIBs administrasjon representere eierkommunene i representantskap/eierforsamling i disse samarbeidsorganene. i tillegg til eventuell representasjon med bakgrunn i egen fullmakt fra eierkommune.~~

§ D.9107

Kommunene og MOVAR IKS kan ta opp forhandlinger og eventuelt endre denne avtalen dersom det skjer endringer i forutsetninger eller lovverk som gjør det rimelig eller ønskelig å endre avtalen.

§ D.10118

Uttredelse, eventuelt avvikling av MIB, skjer etter de samme regler som fremkommer i eieravtalens pkt 6.

VEDLEGG TIL EIERAVTALE FOR MOVAR IKS

A. LEVERING AV VANN

§ A.1

MOVAR IKS forplikter seg til å dekke kommunene Moss, Råde, Vestby og Vålers behov for drikkevann/forbruksvann.

MOVAR IKS har også inngått avtale med Fredrikstad, Sarpsborg, Ås og Vestby kommune om leveranse/mottak av reservevann. Dette er regulert igjennom egne avtaleverk mellom partene.

MOVAR IKS forplikter seg til å ha anlegg, driftssystemer og kompetanse som sikrer en tilfredsstillende og stabil vannforsyning.

Forøvrig gjelder de vilkår og rammebestemmelser som fremgår av MOVARs vedtekter og denne avtale.

§ A.2

Innenfor vannverkets kapasitet kan MOVAR IKS selge vann til andre.

Kommunene kan ikke levere vann fra vannverket til andre kommuner uten godkjenning fra representantskapet i MOVAR IKS.

Kommunene har heller ikke rett til å kjøpe vann fra andre uten tillatelse fra representantskapet.

§ A.3

Kommunene skal sørge for å ha et ledningsnett og en bassengkapasitet som sikrer at nødvendig vannmengde kan tas ut jevnt fordelt over døgnet. MOVAR IKS kan kreve at den enkelte kommune til enhver tid har et utbygget bassengvolum på inntil 75 % av maksimalt døgnforbruk. MOVAR IKS skal godkjenne plasseringen av utjevningsbassengene.

§ A.4

MOVAR IKS påtar seg ansvaret med å levere vannet til eierkommunene, enten gjennom egne ledninger eller ved å kjøpe transportkapasitet av kommunene.

MOVAR leverer vannet med det trykk som forbruk og bassengnivåer til enhver tid bestemmer.

Videre transport/fordeling av vannet er den enkelte kommunes ansvar.

MOVAR leverer vannet til Moss kommune via flere vannuttak på vannverkets vannledning mot Bjørnåsen høydebasseng, samt via flere vannuttak på reservevannsledningen fra/mot Sarpsborg og Fredrikstad.

MOVAR leverer vannet til Råde kommune via flere vannuttak på reservevannsledningen fra/mot Sarpsborg og Fredrikstad.

MOVAR leverer vannet til Våler vannverk via 1 stk vannuttak. Våler vannverk forsyner dette videre til kommunens abonnenter. MOVAR leverer vannet til Våler via Moss kommune sitt ledningsnett.

MOVAR leverer vannet til Vestby kommune via 1 stk vannuttak. MOVAR leverer vannet til Vestby kommune via Moss kommune sitt ledningsnett.

§ A.5

MOVARs eiendomsgrense mot hver kommune eller flere kommuners fellesledninger er tilkopplingsflens etter måler.

De tilsluttede anlegg som tjener til å fordele vannet til kommunens forbrukere anlegges, eies og vedlikeholdes av vedkommende kommune.

Såvel MOVAR IKS som kommunene har plikt til å anordne og vedlikeholde sine anlegg på en slik måte at en jevn økonomisk og mest mulig sikker drift oppnås.

Feil skal straks etterspores og rettes.

Såfremt grove feil opptrer i en kommunes ledningsnett, kan MOVAR IKS bryte tilførselen til feilen er rettet, såfremt kommunen selv ikke kopler ut skadestedet.

Normalt skal MOVAR IKS betjene stengeventiler mot kommunene.

MOVAR IKS har rett til å iverksette driftsstans for ordinært vedlikehold og ettersyn til forut kunngjort tid, med minst to dagers varsel.

Ved katastrofe, brudd på ledninger, feil i inntak og pumpestasjoner eller andre anlegg, har MOVAR IKS rett til straks å stenge vanntilførselen. Kommunene skal varsles omgående i henhold til gjeldende beredskapsplan.

I tilfelle vannmangel eller utsikt til sådan, kan MOVAR IKS ta de forholdsregler som er nødvendig for å sikre alle kommunene en redusert vannforsyning så lenge det er nødvendig.

§ A.6

MOVAR IKS forplikter seg til å levere et vann som tilfredsstillende de krav som stilles til drikkevann i Norge, innenfor de rammer som vannverkets tekniske muligheter til enhver tid setter.

MOVAR IKS skal sørge for å ha nødvendige kontrollrutiner, internkontrollsystem og beredskap, for å kunne fremlegge den dokumentasjon som myndigheter og kunder kan ha behov for.

§ A.7

Kommunene har ansvaret for å ha kontrollrutiner som sikrer at vannkvaliteten ved transport i det kommunale nettet opprettholdes helt frem til forbruker.

§ A.8

Kommunene betaler for den mengde vann de mottar. MOVAR måler vannmengden som leveres kommunene ved alle vannuttakspunkter.

Prisen er definert som pris pr. m³ og skal være den samme for alle kommunene.

Prisen fastsettes av MOVAR IKS i forbindelse med budsjettbehandlingen hvert år.

Kommunene mottar regning en gang i måneden basert på stipulert vannmengde. Endelig avregning foretas så snart endelig årlig målt vannmengde er fastlagt.

Regningene forfaller til betaling etter 30 dager. Etter forfall beregnes morarenter etter Lov om renter ved forsinket betaling m.m. av 17.12.76.

§ A.9

Den vedtatte vannpris skal holdes fast for vedkommende budsjettår.

Overskudd/underskudd reguleres mot fond.

Representantskapet skal sørge for at vannverket til enhver tid har nødvendige fondsmidler og likviditet for å kunne dekke eventuelle driftsunderskudd, og for å kunne møte eventuelle fremtidige investeringer.

B. MOTTAK OG BEHANDLING AV AVLØPSVANN

§ B.1

MOVAR IKS forplikter seg til å ta imot avløpsvann fra kommunene Moss, Råde, Vestby og Våler, og gi dette en behandling i samsvar med utslippstillatelser, lover og forskrifter, og forøvrig på de vilkår og innen de rammer som fremgår av MOVARs vedtekter og denne avtale.

§ B.2

For kommunene Moss, og Råde gjelder avtalen hele kommunen.

For Våler og Vestby gjelder avtalen de deler av kommunene som i dag ikke sokner til andre renseanlegg (Svinndal Renseanlegg og Søndre Follo Renseanlegg).

Dersom kommunene ønsker å føre avløp til MOVAR IKS fra områder som i dag dekkes fra renseanlegg utenfor MOVAR IKS, eller foreta utbygginger som prinsipielt bryter med de dimensjoneringsdata som ligger til grunn for renseanleggene, skal kommunene ta dette opp til forhandling med MOVAR IKS før tiltakene kan settes i verk.

§ B.3

Kommunene forplikter seg til ikke å tilføre anleggene mere vann enn hva som normalt tilsvarer det antall p.e. som er i vedkommende avløpssone.

Kommunene forplikter seg også til å anlegge alt nytt ledningsnett som separatsystem, Kommunene skal sørge for at deres ledninger har en kvalitet som reduserer lekkasjer i størst mulig grad. Dette for å sikre en jevn, økonomisk og sikker drift av renseanleggene

Feil skal rettes så snart det er praktisk mulig. Så fremt grove feil opptrer i en kommunes ledningsnett, og manglene ikke utbedres, kan de ekstrakostnader dette påfører renseanlegget belastes vedkommende kommune.

§ B.4

Til ledningsnett må det ikke føres gasser, stoffer eller væsker som kan skade driften eller ledningsnett ved renseanleggene. Kommunene forutsetter å ha bestemmelser om dette i sine reglementer.

Kommunene plikter å føre kontroll med dette, og MOVAR IKS kan påby slik kontroll.

Kommunene gir MOVAR IKS myndighet til å kunne kreve gjennomførte tiltak hos bedrifter/virksomheter som tilfører renseanleggene avløpsvann som påvirker driften i svært negativ retning, eller er til skade for renseprosessen. Slike krav skal stilles i samråd med vedkommende kommune.

Ved inntredende katastrofe, ledningsbrudd m.v. har MOVAR IKS rett til å ta de forholdsregler, og treffe de tiltak som er påkrevet.

§ B.5

Dersom en abonnent i en kommune, eller en kommune tilfører avløpsvann av en type som øker rensekostnadene vesentlig, kan det gjøres vedtak om at slike økte kostnader skal belastes forurenseren.

§ B.6

Avløpsvannmengde inn til MOVAR IKS skal som hovedregel måles.

Der hvor målesystem enda ikke er etablert, har MOVAR IKS fullmakt til å stipulere mengden.

Der målerarrangementet ligger i direkte tilknytning til MOVARs hovedledningsnett, inngår målepunktet som MOVARs ansvar.

MOVAR IKS fastlegger hvilket måleutstyr som skal benyttes og måleresultatene skal kunne fjernoverføres til MOVAR IKS.

§ B.7

Kommunene betaler for kostnadene MOVAR har forbundet med å eie, drifte og investere i sine avløpsanlegg.

80 % av de budsjetterte årlige kostnadene faktureres kommunene basert på en fordeling som samsvarer med forrige års prosentvise andel av tilførte avløpsmengder kommunene imellom.

Resterende 20 % av de budsjetterte årlige kostnadene faktureres eierkommunene basert på en budsjettert enhetspris (kr/m³ levert avløpsvann) og estimerte innkommende vannmengder fra hver enkelt kommune for det kommende året.

MOVAR fordeler de årlige budsjetterte kostnadene for hver kommune i 12 like deler og fakturerer disse månedlig.

Når året er omme avregnes 80%-andelen etter faktisk prosentvis andel av tilførte avløpsmengder kommunene imellom for året, mens 20%-andelen avregnes etter faktisk innkommende vannmengde fra hver enkelt kommune.

Der avløpsmengden måles, er det målt mengde som legges til grunn. Der mengden ikke måles eller hvor målingene åpenbart er feilaktige, stipuleres mengden av MOVAR IKS.

Det faste bidraget og avløpsprisen i kroner/kubikkmeter fastsettes av MOVARs representantskap i forbindelse med budsjettbehandlingen hvert år.

Regningen forfaller til betaling etter 30 dager. Etter forfall beregnes morarenter etter Lov om renter ved forsinket betaling m.m. av 17.12.76.

§ B.8

Overskudd/underskudd reguleres mot fonds.

Representantskapet skal sørge for at MOVAR IKS til enhver tid har nødvendige fonds og likviditet for å kunne dekke eventuelle driftsunderskudd, og for å kunne møte eventuelle fremtidige investeringer.

C. RENOVASJON / AVFALLSHÅNTERING

§ C.1

SOLGÅRD AVFALLSPASS

Kommunene Moss, Råde, Våler og Vestby har overdratt til MOVAR IKS og ha ansvaret for:

- Mottak av husholdningsavfall fra eierkommunene
- System for mottak av farlig avfall

MOVAR IKS har ansvar og eiendomsrett over alle innretninger og anlegg i tilknytning til dette. MOVAR har ansvaret for at anlegg og systemer drives i samsvar med konsesjoner, lover og forskrifter, og i tråd med selskapets vedtekter og avtaler.

MOVAR IKS forplikter å opprettholde et tilbud på avfallssiden som dekker eierkommunenes behov.

Kommunene forplikter seg til å overdra til MOVAR IKS den myndighet, fullmakt og eierskap til avfallet som er nødvendig for gjennomføring av oppgavene som er tildelt MOVAR.

Renovasjonsvirksomhetens kostnader ut over selvkostområdet belastes de som bruker anleggets tjenester.

Betaling for tjenestene skal skje etter veiing, måling eller andre kontrollerende tiltak MOVAR IKS bestemmer.

Solgård Avfallsplass har en rekke avfallsbaserte aktiviteter som faller utenom aktiviteter tilknyttet selvkostområdet. Overskudd fra denne typen aktiviteter holdes utenfor selvkostområdet og håndteres skattemessig i MOVAR Næring AS.

§ C.2

HUSHOLDNINGSRENOVASJON

Kommunene Moss, Råde, Våler og Vestby har overdratt til MOVAR IKS ansvaret for husholdningsrenovasjon etter følgende modeller:

Modell A

Moss har overdratt ansvar for innsamlingen, lagerhold og eierskapet til renovasjonsutstyr til MOVAR IKS.

Modell B

Kommunene Råde, Vestby og Våler har overdratt alt ansvar til MOVAR IKS med unntak av å vedta gebyrene, vedta forskriftene / forskriftsendringer.

For begge modellene

Kommunene forplikter seg til å overdra til MOVAR IKS den myndighet og eierskap til avfallet som er nødvendig for gjennomføring av oppgavene som er tildelt MOVAR.

MOVAR IKS forplikter seg til å opprettholde et tilbud vedrørende husholdningsavfall herunder farlig avfall som dekker kommunenes behov.

MOVAR IKS har ansvar for at anlegg og systemer drives i samsvar med konsesjoner, lover og forskrifter, og i tråd med selskapets vedtekter og avtaler.

MOVAR IKS forplikter seg til å ha et system som gjenspeiler kostnader og inntekter for den enkelte kommune.

Det er opprettet en interkommunal særskilt klagenemnd som er klageinstans for vedtak fattet på bakgrunn av delegert myndighet.

§ C.3

SLAMTØMMING

Kommunene Råde og Våler kommuner har overdratt til MOVAR IKS alt ansvar for tømming av tette tanker og slamavskillere / septiktanker, med unntak av å vedta gebyrene, vedta forskriftene / forskriftsendringer.

MOVAR IKS forplikter å opprettholde et tilbud vedrørende slamtømming som dekker kommunenes behov.

Kommunene forplikter seg til å overdra til MOVAR IKS den myndighet og eierskap til slammet som er nødvendig for gjennomføring av oppgavene som er tildelt MOVAR.

MOVAR IKS har ansvar for at anlegg og systemer drives i samsvar med konsesjoner, lover og forskrifter, og i tråd med selskapets vedtekter og avtaler.

MOVAR IKS forplikter seg til å ha et system som gjenspeiler kostnader og inntekter for den enkelte kommune.

Det er opprettet en interkommunal særskilt klagenemnd som er klageinstans for vedtak fattet på bakgrunn av delegert myndighet.

VEDLEGG TIL EIERAVTALE FOR MOVAR IKS

D. BRANN- OG REDNINGSTJENESTE

§ D.1

Kommunene Moss, Råde, Våler og Vestby overdrar til MOVAR IKS å ha ansvaret for en felles interkommunal-brann- og redningstjeneste som dekker de 4 kommunene.

Den interkommunale brann- og redningstjenesten skal ha navnet «Mossregionens interkommunale brann- og redning», forkortet til «MIB».

For drift av MIB gjelder selskapsavtale for MOVAR IKS og denne avtale.

§ D.2

MIB skal dekke de 4 kommunenes plikter og ansvar etter:

- Lov av 14. juni 2002 nr. 20 om vern mot brann, eksplosjon og ulykker med farlig stoff og brannvesenets redningsoppgaver (Brann og eksplosjonsvernloven), samt forskrifter til loven.

Videre skal MIB ha ansvar for beredskap ved akutt forurensning, og eventuelle lover og forskrifter som legger brannteknisk ansvar på kommunene.

Dette innebærer bl.a. at styrende organer i MOVAR IKS har myndighet til å vedta felles dokumentasjon av brannvesenets organisering og dimensjonering (brannordning) for de 4 kommunene, og at styret i MOVAR IKS skal behandle saker av brannfaglig karakter.

Det er opprettet en interkommunal særskilt klagenemnd som er klageinstans for vedtak fattet på bakgrunn av delegert myndighet.

§ D.3

Andre oppgaver som naturlig kan legges til en brann- og redningstjeneste, kan etter avtale legges til MIB.

Det er partenes intensjon at MIBs kunnskaper og kapasitet skal utnyttes så langt dette er forenlig med kravet om beredskap og brannforebyggende virksomhet, og at inntektene ved slik innsats skal kunne bidra til å styrke MIBs organisasjon og redusere netto driftsutgifter.

§ D.4

MIB leier inntil videre lokaler til brannstasjon av Moss kommune og Vestby kommune ihht. leieavtaler.

MIBs hovedbrannstasjon som er plassert på Tykkemyr 2 i Moss kommune, er bygget og eiet av MOVAR IKS, og kostnadene knyttet til brannvesenets del av bygningen dekkes budsjettmessig av MIB.

§ D.5

Det er avtalt en kostnadsfordeling mellom kommunene som fremkommer av selskapsavtalens §3.

Det foretas a-konto innbetalinger hver måned med 1/12 av budsjettert årlig beløp. Eventuelle overskudd/underskudd overføres til neste års budsjett eller avsettes eller dekkes av fond avsatt til dette formål.

Feierseksjon:

Feierseksjonens kostnader fordeles mellom kommunene etter antall pipeløp pr. 31. desember året før budsjettet vedtas.

MIB fører regnskap over antall pipeløp, og holder kommunene orientert om dette. Kommunene melder fortløpende inn endringer til MIB, som følger av kommunens byggesaksbehandling eller når de på annen måte får kunnskap om slike endringer.

Det foretas a-konto innbetalinger hver måned med 1/12 av budsjettert årlig beløp. Eventuelle overskudd/underskudd overføres til neste års budsjett eller avsettes eller dekkes av fond avsatt til dette formål.

Kommunene fastsetter og krever selv inn feieravgift.

MIBs budsjett/regnskap behandles og vedtas som en del av budsjett/regnskap til MOVAR IKS av styrende organer i tråd med selskapsavtalen.

§ D.6

I tillegg til brann- og redningstjenestens primæroppgaver, jf. Brann- og eksplosjonsvernloven § 11, er partene enige om at MIB skal utføre følgende oppgaver:

- a) Kommunenes pålagte oppgaver til lagring og vedlikehold av sivilforsvarsmateriell, jf. Lov av 25. juni 2010 nr. 45 om kommunal beredskapsplikt, sivile beskyttelsestiltak og Sivilforsvaret (sivilbeskyttelsesloven) § 12, 1. ledd, bokstav d), jf. § 13.
- b) Merking av brannkummer i kommunene der dette er avtalt i skriftlig avtale. Kommunene har ansvaret for utbygging og vedlikehold av et forsvarlig system for vannforsyning med tilhørende brannkummer og/eller brannhydranter beregnet for helårs bruk.
- c) Være høringsinstans/rådgiver og yte bistand overfor kommunenes byggesaksavdelinger i byggesaker, hvor dette er knyttet til brannteknisk byggesaksbehandling etter gjeldende lover og forskrifter.
- d) Utføre andre oppgaver for kommunene etter nærmere avtale. Dersom en kommune ønsker tjenester utført av MIB etter nærmere avtale, skal det i avtalen fremgå avtalt godtgjøring for, og omfanget av tjenesten.
- e) Kommunenes oppgaver knyttet til beredskap og bekjempelse av akutt forurensning og uhell med farlig gods, jf. forurensningslovens bestemmelser, herunder delta i Interkommunalt Samarbeid mot Akutt forurensning (ISA) i region 1 Østfold og region 3 Indre Oslofjord gjennom operativ tjeneste og arbeidsutvalg. Videre skal MOVARs/MIBs administrasjon representere eierkommunene i representantskap/eierforsamling i disse samarbeidsorganene.

§ D.7

Kommunene og MOVAR IKS kan ta opp forhandlinger og eventuelt endre denne avtalen dersom det skjer endringer i forutsetninger eller lovverk som gjør det rimelig eller ønskelig å endre avtalen.

§ D.8

Uttredelse, eventuelt avvikling av MIB, skjer etter de samme regler som fremkommer i eieravtalens pkt 6.

Retningslinjer for valgkomiteen i MOVAR IKS

1. Mandat

Valgkomiteen skal i forbindelse med representantskapets valg av medlemmer og varamedlemmer til styret i MOVAR IKS i henhold til selskapsavtalens § 5 foreslå kandidater til disse vervene, samt levere forslag til honorar for disse medlemmene i perioden.

2. Styret i MOVAR IKS

Styret i MOVAR består av 7~~8~~ medlemmer, hvor 5~~6~~ av medlemmene med 2~~3~~ numeriske varamedlemmer velges av representantskapet etter forslag fra valgkomiteen. 2 ansattvalgte styremedlemmer velges uavhengig av de eiervalgte styremedlemmene av og blant de ansatte og for 2 år av gangen.

Valgkomiteen skal legge vekt på de foreslåtte kandidatenes erfaring, kvalifikasjoner og deres evne til å arbeide som medlemmer av MOVARS styre på en tilfredsstillende måte.

De eiervalgte styremedlemmene velges for 2 år, men slik at 3 av styrets medlemmer er på valg hvert år. Begrunnelse er at styret skal sikres kontinuitet.

3. Valgkomiteens sammensetning

Valgkomiteen består av 5~~4~~ medlemmer (en fra hver eierkommune) oppnevnt av representantskapets medlemmer og for 2 år av gangen. Representantskapets nestleder fungerer som leder av valgkomiteen. Selskapets styre og selskapets ledelse kan ikke velges inn i valgkomiteen.

Representantskapet vedtar de honorarer som skal utbetales til medlemmene av valgkomiteen.

Valgkomiteens utgifter skal dekkes av selskapet.

4. Prosedyre

Daglig leder i MOVAR kaller inn til møte i valgkomiteen 3 måneder før representantskapets høstmøte.

Valgkomiteen kommer med skriftlig fremlegg til representantskapet på kandidater til verv som styreleder og styremedlemmer. Valgkomiteen skal legge frem sitt forslag og begrunne dette muntlig.

Valgkomiteen skal på representantskapsmøtet foreslå honorar til styremedlemmene og styrets leder.

Valgkomiteens anbefaling til representantskapet skal sendes ut sammen med innkalling til høstmøte i representantskapet.

Valgkomiteens leder, eller den person som er gitt fullmakt av lederen, skal presentere komiteens anbefalinger for høstmøtet i representantskapet og gi en begrunnet fremstilling av anbefalingen.

5. Valgkomiteens arbeid

Valgkomiteen setter selv grensen for sitt arbeid. Valgkomiteen bør kontakte styremedlemmer og ledelsen i selskapet. Eksterne rådgivere kan kontaktes ved behov.

Ved valg av medlemmer til styret skal det legges vekt på følgende:

- At styret får den kompetansen som er nødvendig for selskapet.
- At styremedlemmene har gode samarbeidsevner.
- En representativ sammensetning og minimum 40 % representasjon av hvert kjønn.
- Ivaretagelse av selskapets interkommunale eierskap.

Særlige egenskaper som kan vektlegges ved valg av medlemmer:

- Styreleder bør ha ledererfaring og et godt omdømme.
- Medlemmer av styret bør ha og/eller være villige til å tilegne seg ulik kompetanse som styret har behov for ut ifra styrets og selskapets situasjon.
- Medlemmene bør ha egenskaper og/eller erfaring som vil styrke styrets totalkompetanse

De deler av styrets egenevaluering som er relevant for valgkomiteens arbeid, skal gjennomgå og tas i betraktning når valgkomiteen gir sin anbefaling.

Før valgkomiteen anbefaler de foreslåtte kandidatene, skal kandidatene bli forespurt om de er villige til å motta vervet som styremedlemmer eller ev. styreleder. Bare kandidater som har bekreftet at de er villige til å inneha slike verv, skal anbefales representantskapet.

6. Valg av klagenemnd:

Det er opprettet en interkommunal særskilt klagenemnd for å behandle klagesaker der selskapet fatter enkeltvedtak innenfor renovasjon, slamrenovasjon, samt innen brann og redning.

Klagenemnden velges for 4 år, og ha samtidig funksjonstid som representantskapet.

Valgkomiteen foreslår medlemmer til klagenemnden som velges av representantskapet i MOVAR.

Retningslinjer for valgkomiteen i MOVAR IKS

1. Mandat

Valgkomiteen skal i forbindelse med representantskapets valg av medlemmer og varamedlemmer til styret i MOVAR IKS i henhold til selskapsavtalens § 5 foreslå kandidater til disse vervene, samt levere forslag til honorar for disse medlemmene i perioden.

2. Styret i MOVAR IKS

Styret i MOVAR består av 7 medlemmer, hvor 5 av medlemmene med 2 numeriske varamedlemmer velges av representantskapet etter forslag fra valgkomiteen. 2 ansattvalgte styremedlemmer velges uavhengig av de eiervalgte styremedlemmene av og blant de ansatte og for 2 år av gangen.

Valgkomiteen skal legge vekt på de foreslåtte kandidatenes erfaring, kvalifikasjoner og deres evne til å arbeide som medlemmer av MOVARS styre på en tilfredsstillende måte.

De eiervalgte styremedlemmene velges for 2 år, men slik at 3 av styrets medlemmer er på valg hvert år. Begrunnelse er at styret skal sikres kontinuitet.

3. Valgkomiteens sammensetning

Valgkomiteen består av 4 medlemmer (en fra hver eierkommune) oppnevnt av representantskapets medlemmer og for 2 år av gangen. Representantskapets nestleder fungerer som leder av valgkomiteen. Selskapets styre og selskapets ledelse kan ikke velges inn i valgkomiteen.

Representantskapet vedtar de honorarer som skal utbetales til medlemmene av valgkomiteen.

Valgkomiteens utgifter skal dekkes av selskapet.

4. Prosedyre

Daglig leder i MOVAR kaller inn til møte i valgkomiteen 3 måneder før representantskapets høstmøte.

Valgkomiteen kommer med skriftlig fremlegg til representantskapet på kandidater til verv som styreleder og styremedlemmer. Valgkomiteen skal legge frem sitt forslag og begrunne dette muntlig.

Valgkomiteen skal på representantskapsmøtet foreslå honorar til styremedlemmene og styrets leder.

Valgkomiteens anbefaling til representantskapet skal sendes ut sammen med innkalling til høstmøte i representantskapet.

Valgkomiteens leder, eller den person som er gitt fullmakt av lederen, skal presentere komiteens anbefalinger for høstmøtet i representantskapet og gi en begrunnet fremstilling av anbefalingen.

5. Valgkomiteens arbeid

Valgkomiteen setter selv grensen for sitt arbeid. Valgkomiteen bør kontakte styremedlemmer og ledelsen i selskapet. Eksterne rådgivere kan kontaktes ved behov.

Ved valg av medlemmer til styret skal det legges vekt på følgende:

- At styret får den kompetansen som er nødvendig for selskapet.
- At styremedlemmene har gode samarbeidsevner.
- En representativ sammensetning og minimum 40 % representasjon av hvert kjønn.
- Ivaretagelse av selskapets interkommunale eierskap.

Særlige egenskaper som kan vektlegges ved valg av medlemmer:

- Styreleder bør ha ledererfaring og et godt omdømme.
- Medlemmer av styret bør ha og/eller være villige til å tilegne seg ulik kompetanse som styret har behov for ut ifra styrets og selskapets situasjon.
- Medlemmene bør ha egenskaper og/eller erfaring som vil styrke styrets totalkompetanse

De deler av styrets egenevaluering som er relevant for valgkomiteens arbeid, skal gjennomgå og tas i betraktning når valgkomiteen gir sin anbefaling.

Før valgkomiteen anbefaler de foreslåtte kandidatene, skal kandidatene bli forespurt om de er villige til å motta vervet som styremedlemmer eller ev. styreleder. Bare kandidater som har bekreftet at de er villige til å inneha slike verv, skal anbefales representantskapet.

6. Valg av klagenemnd:

Det er opprettet en interkommunal særskilt klagenemnd for å behandle klagesaker der selskapet fatter enkeltvedtak innenfor renovasjon, slamrenovasjon, samt innen brann og redning.

Klagenemnden velges for 4 år, og ha samtidig funksjonstid som representantskapet.

Valgkomiteen foreslår medlemmer til klagenemnden som velges av representantskapet i MOVAR.